

T.C.
OKAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

HEMŞİRELİK ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN LEZBİYEN VE
GEYLERE YÖNELİK TUTUMLARI VE ETKİLEYEN
FAKTÖRLER**

Ekin SADIÇ

Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Kerime Derya BEYDAĞ

İSTANBUL, 2018

T.C.
OKAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

HEMŞİRELİK ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN LEZBİYEN VE
GEYLERE YÖNELİK TUTUMLARI VE ETKİLEYEN
FAKTÖRLER**

Ekin SADIÇ

142038024

Tez Danışmanı

Yrd. Doç. Dr. Kerime Derya BEYDAĞ

İSTANBUL, 2018

T.C
OKAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

Y Ü K S E K L İ S A N S
T E Z O N A Y I

ÖĞRENCİNİN

Adı ve Soyadı : Ekin SADIÇ

Öğrenci No : 142038024

Anabilim/Bilim Dalı : Hemşirelik

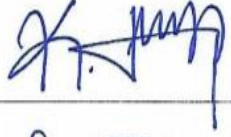
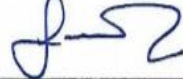
Tez Savunma Tarihi: 15.01.2018

Danışman : Yrd. Doç.Dr.Kerime Derya Beydağ

Tez Savunma Saati :13.00

Tez Konusu : *“Hemşirelik Öğrencilerinin Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutumları ve Etkileyen Faktörler”*

TEZ SAVUNMA SINAVI, Lisansüstü Öğretim Yönetmeliği'nin 33.Maddesi uyarınca yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin KABUL'ne OYBİRLİĞİ / OYÇOKLUĞUYLA karar verilmiştir.

JÜRİ ÜYESİ	KANAATI (KABUL / RED / DÜZELTME)	İMZA
Yrd.Doç.Dr. Erhan ALABAY (İstanbul Aydın Üniversitesi)	KABUL	
Yrd. Doç. Dr. K.Derya BEYDAĞ	KABUL	
Yrd.Doç.Dr. Gülzade UYSAL	Kabul	

YEDEK JÜRİ ÜYESİ	KANAATI (KABUL / RED / DÜZELTME)	İMZA
Yrd.Doç.Dr. İlknur Çaltışkan		

ÖZET

Bu çalışma, hemşirelik bölümü öğrencilerin lezbiyen ve geylere yönelik tutumlarını ve bu tutumlara etki eden faktörleri belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Tanımlayıcı nitelikteki çalışmanın evrenini, Okan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümüne devam eden 192 öğrenci oluşturmuştur. Örneklem seçimine gidilmeden evren üzerinde çalışılmak istenmiş, ancak veri toplama tarihlerinde devamsızlık yapan ve çalışmaya katılmak istemeyen öğrencilerin olması nedeniyle 162 (%84,4) öğrenci örnekleme oluşturmuştur. Veri toplama işlemine başlanmadan önce etik kurul onayı alınmış; araştırmanın verileri 8-31 Mayıs 2017 tarihleri arasında toplanmıştır. Veriler, demografik özelliklere yönelik anket formu ve bireylerin eşcinsellere yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla Herek (1998) tarafından geliştirilmiş, Duyan ve Gelbal (2004) tarafından Türkiye için geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılmış olan “Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği” ile elde edilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde, sayı-yüzdeler hesaplamaları, Kruskal Wallis testi, Man Whitney U testi, t testi ve Anova testleri kullanılmıştır.

Çalışmaya katılan öğrencilerin %35,8’inin tanıdığı gey/lezbiyen birey olduğu, %66’sının gey/lezbiyenlerle arkadaşlık edeceğini belirttiği, %79’unun ailesinde gey/lezbiyenler ile ilgili konuşulmadığı ve %40,1’inin ebeveynlerin gey/ lezbiyenlere yönelik görüşlerinin olumsuz olduğu belirlenmiştir.

Öğrencilerin, %16’sı hemşire olarak gey/lezbiyen bireye bakım verdiğini ve %87,7’si gey/lezbiyen bireye bakım vermenin diğer bireylere bakım vermektan farklı olmadığını ifade etmiştir. Öğrencilerin Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği puan ortalaması 27,88±9,28 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin cinsiyetleri, devam ettikleri sınıf, ailesinin sosyo-ekonomik durumu, gey/lezbiyen birey tanıma durumu, gey/lezbiyen birey ile arkadaşlık etme durumu, ailesinde gey/lezbiyenler ile ilgili konuşulma durumu, ebeveynlerin gey/ lezbiyenlere yönelik görüşleri ve gey/lezbiyen bireye bakım verme konusundaki görüşleri ile LGYT ölçeği puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmış ($p<0,05$), diğer değişkenlerle anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Çalışma sonucunda, hemşirelik öğrencilerinin eğitimleri sırasında farklı cinsel tercihleri olan bireylere yaklaşım konusunun kapsamlı şekilde ele alınması ve bu bireylere yönelik önyargılarının giderilmesine yönelik eğitimlere yer verilmesi önerilmektedir.

Anahtar kelimeler: Lezbiyen ve gey, Tutum, Ölçek, Hemşire, Öğrenci.

ABSTRACT

NURSING STUDENTS' ATTITUDES TOWARD LESBIANS AND GAY AND AFFECTING FACTORS

This study was conducted to determine the attitudes of the nursing students towards lesbians and gays and the factors affecting these attitudes. The universe of the descriptive work was created by 192 students who went on to the Nursing Department of the Faculty of Health Sciences at Okan University. 162 (84.4%) students were sampled because they wanted to work on the universe to select the sample but because of the students who were absent from the data collection dates and did not want to participate in the study. Ethical committee approval was obtained before data collection was started; The data of the research were collected between 8-31 May 2017. The data were obtained by the questionnaire form for demographic characteristics and the "The Attitudes toward Lesbians and Gay Men Scale (ATLG-R)" developed by Herek (1998) and conducted by the Turkish version of Duyan and Gelbal (2004) to determine the attitudes of individuals towards homosexuals. Number-percentage calculations, Kruskal Wallis test, Man Whitney U test, t test and Anova tests were used in the evaluation of the data.

It was found that 35.8% of the students were gay / lesbian individuals, 66% were gay / lesbian friends, 79% were not talking about gay / lesbians in their family and 40.1% of parents had negative opinions about gay / lesbian It has been identified. Of the students, 16% stated that they gave care to a gay / lesbian individual as a nurse and 87.7% stated that giving a gay / lesbian individual care was no different from giving care to other individuals. The average score of the students' scores on The Attitudes toward Lesbians and Gay Men Scale (ATLG-R) was found as $27,88 \pm 9,28$. The gender of the students, the class they attend, the socio-economic status of their family, the status of the gay / lesbian individual, the status of friendship with the gay / lesbian individual, the talk about gay / lesbian family, the parents' views towards gay / lesbian, There was a statistically significant relationship between the opinions of the donor and the ATLG-R scores ($p < 0,05$), and no significant relationship was found with other variables ($p > 0,05$).

As a result of the study, it is suggested that nursing students should take a comprehensive approach to approaching individuals with different sexual preferences during training and educate them about their prejudices against these individuals.

Keywords: Lesbian and gay, Attitude, Scale, Nurse, Student.

ÖNSÖZ

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum bu çalışmayı, değerli bilgi ve katkılarıyla yöneten, tezimin her aşamasında benden yardımlarını esirgemeyen ve bana yol gösteren değerli hocam Yrd.Doç.Dr. Kerime Derya BEYDAĞ'a en derin saygı ve teşekkürlerimi sunarım.

Ekin SADIÇ

BEYAN

Bu çalışmanın, kendi tez çalışmam olduğunu, tezde kullanılan bilgileri etik kurallar içinde elde ettiğimi, daha önce üretilmiş olan ve yararlandığım bütün bilgi, fikir ve yorumları akademik kurallar içinde kullandığım ve kaynak gösterdiğimi beyan ederim.

.....
Ekin SADIÇ

İÇİNDEKİLER

	<u>SAYFA NO</u>
ÖZET.....	ii
ABSTRACT.....	iii
ÖNSÖZ.....	iv
TABLolar LİSTESİ.....	viii
KISALTMALAR LİSTESİ.....	x
1. GİRİŞ.....	1
2. GENEL BİLGİLER.....	3
2.1. Cinsellik ve Cinsel Sağlık.....	3
2.2. Cinsel Yönelim.....	3
2.3. Homofobi, Homonegativizm, Heteroseksizim.....	5
2.4. Eşcinselliğe İlişkin Tutumları Etkileyen Faktörler.....	6
2.5. Sağlık Çalışanlarının Eşcinsellere Yönelik Yaklaşımları	8
2.6. Eşcinsellere Yaklaşımda Sağlık Profesyonellerinin Rol ve Sorumlulukları..	9
3. GEREÇ VE YÖNTEM.....	12
3.1. Araştırmanın Tipi	12
3.2. Araştırmanın Yapıldığı Yer ve Zaman	12
3.3. Araştırmanın Evreni ve Örneklem Seçimi.....	12
3.4. Verilerin Toplanması.....	12
3.4.1. Veri Toplama Araçları	13
3.5. Araştırmanın Değişkenleri.....	14
3.6. Verilerin Analizi.....	14
3.7. Araştırmanın Sınırlılıkları ve Genellenebilirliği	14
3.8. Araştırmanın Etik İlkeleri	14
4. BULGULAR.....	15
5. TARTIŞMA.....	27
6. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	37
KAYNAKLAR.....	40
EKLER.....	45
ÖZGEÇMİŞ.....	49

TABLolar LİSTESİ

	<u>SAYFA NO</u>
Tablo 1. Öğrencilerin Sosyo-Demografik Özelliklerine Göre Dağılımları	15
Tablo 2. Öğrencilerin Gey/Lezbiyenlere Yönelik Görüşlerinin Dağılımı	17
Tablo 3. Öğrencilerin Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği Puan Ortalaması	18
Tablo 4. Öğrencilerin Yaş Gruplarına Göre Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği Puan Ortalaması	18
Tablo 5. Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği Puan Ortalaması	19
Tablo 6. Öğrencilerin Devam Ettikleri Sınıflara Göre Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği Puan Ortalaması	19
Tablo 7. Öğrencilerin En Uzun süre Yaşadıkları Yere Göre Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği Puan Ortalaması	20
Tablo 8. Öğrencilerin Memleketlerine Göre Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği Puan Ortalaması	20
Tablo 9. Öğrencilerin Annelerinin ve Babalarının Öğrenim Durumuna Göre Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği Puan Ortalaması	21
Tablo 10. Öğrencilerin Annelerinin ve Babalarının Çalışma Durumuna Göre Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği Puan Ortalaması	21
Tablo 11. Öğrencilerin Ailelerinin Ekonomik Durumuna Göre Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği Puan Ortalaması	22
Tablo 12. Öğrencilerin Kardeş Sayısına Göre Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği Puan Ortalaması	22
Tablo 13. Öğrencilerin Erkek/Kız Arkadaşı Olma Durumuna Göre Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği Puan Ortalaması	23
Tablo 14. Öğrencilerin Tanıdığı Lezbiyen/Gey Birey Olma Durumuna Göre Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği Puan Ortalaması	23
Tablo 15. Öğrencilerin Lezbiyen/Gey İle Arkadaşlık Etme Durumuna Göre Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği Puan Ortalaması	24
Tablo 16. Öğrencilerin Ailelerinde Lezbiyen/Geyler İle İlgili Konuşulma Durumuna Göre Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği Puan Ortalaması	24

Tablo 17. Öğrencilerin Ebeveynlerinin Lezbiyen/Geylere Yönelik Görüşlerine Göre Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği Puan Ortalaması	25
Tablo 18. Öğrencilerin Lezbiyen/Gey Olduğunu İfade Eden Bireye Bakım Verme Durumuna Göre Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği Puan Ortalaması	25
Tablo 19. Öğrencilerin Lezbiyen/ Gey Bir Bireye Bakım Verme Konusundaki Görüşlerine Göre Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği Puan Ortalaması	26

KISALTMALAR LİSTESİ

LGYT	: Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum
WHO	: Dünya Sağlık Örgütü
APA	: Amerikan Psikiyatri Derneği
DSM	: The Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (Ruhsal Bozuklukların Tanısal ve Sayımsal El Kitabı)
SPSS	: Statistical Package for Social Sciences

1. GİRİŞ

Eşcinsellik, 21. yüzyılda görece olarak daha olumlu karşılanırsa da, eşcinseller dünyanın her yerinde toplum tarafından olumsuz bir algıya ve olumsuz uygulamalara maruz kalmaktadır. Türkiye’de eşcinsellik (homoseksüellik-homoseksüalite) kavramı 1980’li yılların ortalarından itibaren toplumun dikkatini çekmeye başlamıştır. Günümüzde ise eşcinsellik, toplumun önemli kavramlarından birisi haline gelmiştir. Toplum içinde farklı bir dış gruba yaklaşım, bu yaklaşımın olumlu veya olumsuz yönde olması ve bu yaklaşımlar sonucu gey ve lezbiyenlerin yaşadığı ekonomik, sosyal ve psikolojik sorunlar çalışılması gereken önemli konulardır (1,2).

Yirminci yüzyılın ilk yıllarında sosyal bilimciler eşcinsellik kavramını, toplumsal patolojinin bir biçimi olarak değerlendirmişlerdir. Hızlı kentleşme ve sanayileşme ile birlikte aile ve toplum yapısında ortaya çıkan değişikliklerin yol açtığı bir sonuç olarak görmüşlerdir (1).

“Homoseksüalite” hem yıllar içinde, hem de farklı kültürlerde birbirinden ayrı tutum ve görüşlerle karşılanmış olmasına rağmen, toplumdaki genel ön yargı bu durumun bir çeşit “seksüel sapıklık” olduğu şeklindedir. Bu doğrultuda, eşcinselliğe yönelik toplumlarda farklı tepkiler ve yaklaşımlar sergilenmektedir. Bazı kültürler olumlu, kabul edici tutumlara sahipken, birçok toplumda eşcinsel bireyler olumsuz tutumlarla karşılaşmakta, kötü muamele ve baskıya maruz kalmaktadırlar. Toplumsal önyargılar, özellikle cinsellikle ilgili olanlar, doğru bilgilendirme olsa bile, çok yavaş ve güç değişir. Yapılan çalışmalarda eğitim düzeyindeki artışın eşcinsellere ilişkin tutumları olumlu hale getirdiği; dindarlığın ise cinsel önyargıyı arttırdığı görülmüştür. Ayrıca, Tanrı’nın verdiği cinsiyete uygun davranmayarak Tanrı’nın kurallarını çiğneyen kişiler olarak algılanan eşcinsellere yönelik olumsuz tutumların beslendiği bulunmuştur (2, 3-5).

Eşcinsel bireylerin toplumdaki birçok kesim tarafından ayrımcılık ve damgalanmaya uğradığı, duygusal, sözel ya da fiziksel şiddete maruz kaldığı çok sayıda araştırmada gösterilmektedir. Homofobi terimi; eşcinsel bireylere karşı duyulan nefret, korku, takınılan olumsuz tutum ve davranışlar ile eşcinsellikle ilgili olumsuz inançları tanımlar (6).

Türkiye’de üniversite öğrencisi, öğretmen, polis ve hekimlerle yapılan çalışmada, erkek katılımcıların, hem kadın hem erkek eşcinsellere yönelik olumsuz tutum puanlarının kadın katılımcılardan yüksek olduğu bulunmuş; en yüksek olumsuz görüşün polisler ve hekimlere ait olduğu görülmüştür (7,8).

Geleceğin hemşireleri olan öğrencilerin, çalıştıkları alanlarda tüm bireyler için adil, güvenli, özgür bir yaklaşım sergilemeleri ve tercihlerinden dolayı bireylere farklı yaklaşımda bulunmamaları önemlidir. Bireylere istenilen yaklaşımı sağlayacak olan hemşire adaylarının eşcinsellere yönelik tutumlarının olumlu, bilgilerinin de bilimsel kaynaklara dayalı ve doğru olması bir gerekliliktir. Toplumun bilgilenmesinde rol oynayan tüm profesyoneller bu işlevi yerine getirirken doğru bilgiler vererek önyargıların kırılmasına yardım edebileceği gibi, yanlış bilgiler vererek ya da farkında olmadan verdiği yanlış mesajlarla, önyargıların pekişmesine, sürmesine de neden olabilir. Cinsel yönelim konusunda sağlık personelinin ve toplumun eğitilmesi önemlidir (9-11).

Sağlık personelinin ve özellikle de hemşirelerin eşcinselliğe yönelik tutumlarının araştırıldığı çalışmaya ulusal literatürde rastlanmamıştır. Bu nedenle elde edilecek verilerin literatüre katkısının olacağı düşünülmektedir.

Bu çalışma ile aşağıdaki soruların yanıtları aranmıştır:

- 1) Öğrenci hemşirelerin lezbiyen ve geylere yönelik tutumları ne düzeydedir?
- 2) Öğrenci hemşirelerin demografik özellikleri lezbiyen ve geylere yönelik tutumları arasında anlamlı farklılık var mıdır?
- 3) Öğrencilerin aile özellikleri lezbiyen ve geylere yönelik tutumları arasında anlamlı farklılık var mıdır?

2. GENEL BİLGİLER

2.1. Cinsellik ve Cinsel Sağlık

Cinsellik; insan yaşamının cinsiyet, toplumsal cinsiyet, cinsel kimlik, cinsel yönelim, erotizm, sevgi ve üremeyi kapsayan temel bir boyuttur. Bardakçı Bayar'ın (2016) aktardığına göre, Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) cinsel sağlık tanımı şu şekildedir: "Cinsel sağlık, fiziksel, duygusal, entelektüel ve sosyal yönlerinin kişiliği, iletişimi ve aşkı zenginleştirici etkilerinin bileşiminden oluşur. Herkesin cinsel bilgilere ulaşma ve cinsel ilişkiyi zevk için veya üreme amacıyla yaşama hakkı vardır. Cinsel sağlık, insanların bedensel, duygusal, toplumsal bütünlüğünü sağlar; kişilik gelişimini, toplumla iletişimini olumlu yönde etkiler. Cinsel sağlığın devam edebilmesi, insanların cinsel yaşamını bir zorlama olmadan, mutlu ve zarar görmeden sürdürebilmesi ile mümkün olur. Şiddet ve ayrımcılık riskinden bağımsız olarak kişiler, cinselliği istediği kişi ve istediği biçimde yaşamalıdır" (12, 13).

2.2. Cinsel Yönelim

Cinsel yönelim kavramı, bireyin kendisini hangi cinsle ait hissettiğini değil, hangi cinsten kişilere cinsel ilgi duyduğunu ve erotik nesne seçimini ifade etmektedir (14). Cinsel yönelimin gelişiminde genlerin, prenatal hormonların ve beyin yapısının etkili olduğu düşünülmektedir (11).

Cinsel yönelim üç bileşenden oluşmaktadır. Bunlar (14,15):

- **İstek/arzu:** kişinin kime ya da kimlere karşı cinsel istek duyması durumudur.
- **Cinsel isteğini yaşama geçirme durumu:** kişi cinsel isteğini kiminle yaşamak istediğine dair bir davranış gösterdiğini ortaya koyar.
- **Kimlik:** kişi cinsel yönelimiyle ilgili durumunu kimliği olarak benimseyip benimsemediğini ve cinsel ilgisinin yöneldiği cins/cinslere ilişkin durumunu gösterir.

İnsanın cinsel yönelimi karşı cinse (heteroseksüel), kendi cinsine (homoseksüel/eşcinsel) ya da her iki cinse birden (biseksüel) olabilir. Eşcinsellik genellikle bir çatı kavram olarak kullanılır. Kadın ve erkek eşcinsellere yönelik farklı kavramlar kullanılmaktadır (16).

Lezbiyen (lesbian): Kendi cinsine yönelik duygusal, fiziksel ve cinsel yönelimi olan kadınları ifade etmek için kullanılır.

Gey (gay): Kendi cinsine yönelik duygusal, fiziksel ve cinsel yönelimi olan erkekleri ifade eder.

Heteroseksüel (Karşı cinse ilgi): Kişinin karşı cinse cinsel ilgi duyması

Homoseksüel (Aynı cinse ilgi): Kişinin kendi cinsine cinsel ilgi duyması

Bi-seksüel (Her iki cinse ilgi): Kişinin her iki cinsiyetten olanlara ilgi duyması.

Travesti: Karşı cinsiyete özgü davranış ve giyimi sürdürmekten zevk alma.

Transseksüel: Cinsiyetini değiştirmesi gerektiğine, ruhsal ve bedensel olarak diğer cinsiyete sahip olması gerektiğine inanma.

Günümüzde homoseksüel kelimesi yerine erkek eşcinseller için gey, kadın eşcinseller için lezbiyen terimleri de kullanılmaktadır (11,15,16).

1800'lü yıllarda eşcinsellik bir hastalık olarak değerlendirildiği için eşcinsel bireylerin cinsel yönelimlerini değiştirme amacı ile “dönüştürme” ya da “onarım” tedavileri (conversion/reparative therapy) adı altında çeşitli tedavi yöntemlerinin uygulandığı tahmin edilmektedir. Ancak 1987 yılında Amerikan Psikiyatri Derneği (APA) DSM III-R de eşcinsellikle ilgili hiçbir kategorinin yer almaması kararı vermiş ve DSM III-R ve DSM-IV’de eşcinsellik bir bozukluk olarak ele alınmamaya başlanmıştır. Dünya Sağlık Örgütü’nce (WHO) 1992 tarihinde cinsel yönelimler “Uluslararası Hastalıklar Sınıflandırması” ndan da çıkartılmış; eşcinsellik insan cinselliğinin normal bir formu olarak algılanmaya başlanmıştır. Her ne kadar eşcinselliğin bir hastalık olmadığı bilimsel olarak kabul edilmiş bir gerçek olsa da, eşcinsellerin toplum içerisinde hala “hasta”, “sapkın” ya da “anormal” olarak damgalanmaları ve heteroseksüel olmaya zorlanmaları devam etmektedir (17,18).

Cinsel yönelim bireyi karşı cins veya cinsiyete, hemcins veya cinsiyete, her iki cinse veya birden fazla cinsiyete karşı duygusal veya cinsel çekim (veya her ikisini de) hissetmeye yönlendiren kalıcı kişisel bir niteliktir. Bu çekimler genellikle karşı cinsellik

(heteroseksüellik), eşcinsellik (homoseksüellik), biseksüellik (her iki cinse de ilgi duyma) altında toplanır; bununla beraber aseksüellik (diğerlerine olan romantik veya cinsel çekim eksikliği) de bazen dördüncü kategori olarak tanımlanmaktadır. Amerikan Psikoloji Derneği'ne (2008) göre, cinsel yönelim "aynı zamanda bir kişinin bu çekimlere dayanan, davranışlarla ilişkili kimlik hissi ve bu çekimleri paylaşan diğer kişilerden oluşan topluluğa olan üyeliğini de tanımlamaktadır" (19).

Günümüz toplumlarında en yaygın kabul gören ve gerçekleşen cinsel yönelim şekli heteroseksüelliktir, yani bireylerin karşı cinse yönelmeleridir. Heteroseksüel kelimesi, Yunanca'da farklı anlamına gelen 'heteros' ile Latince'de cinsel anlamına gelen 'sexualis' kelimelerinin bir araya getirilmesiyle oluşturulmuştur (20,21).

2.3. Homofobi, Homonegativizm, Heteroseksizm

Eşcinsellere ve eşcinselliğe karşı olumsuz duygu, düşünce, tutum ve davranışları anlatmak amacıyla temel olarak üç terim kullanılmaktadır; homofobi, homonegativizm ve heteroseksizm (6).

Homofobi: "Homofobi", Yunanca "homos" (aynı) kökünden gelen homoseksüel ile "phobos" (korku) sözcüğünün birleşmesinden oluşmuştur. Homofobi; gey ve lezbiyenlere yönelik olumsuz, korkulu veya nefret dolu tutum ve davranışları ifade etmektedir. Bu terim ilk olarak 1960'lı yılların sonlarında Weinberg tarafından eşcinsellere yönelik düşmanca tutumları içeren eşcinsellere/eşcinselliğe yönelik gerçek dışı bir korkuyu ifade etmede kullanılmıştır. Homofobi, eşcinselliğe, eşcinsellere karşı yanlış ve eksik bilgilenmeden kaynaklanan, genellemelere dayanan, yeni bilgi ve anlayışlarla karşılaşıldığında değişmeye açık olmayan, olumsuz veya düşmanca tutum, bir önyargı olarak ta tanımlanabilmektedir (6,11,21-23).

Güçlü homofobik tutumlar sergileyenler genellikle aşağıdaki özelliklere sahiptir.

- Kadından çok erkektirler.
- Cinsiyet rollerine ilişkin olarak geleneksel tutumlara sahiptirler.
- Güçlü dini inançlara sahiptirler.
- Benzer olumsuz tutumları olan arkadaşlara sahiptirler.
- Irkçı ve cinsiyetçi önyargıları vardır ve otoriterdirler.

- Gey ve lezbiyenlerle çok az kişisel etkileşimleri olmuştur.
- Yüksek derecede sosyal üstünlük yönelimine sahiptirler.
- Eğitim düzeyleri görece daha düşüktür (11,24).

Homonegativizm: Gey karşıtı tutum, inanç ve yargıları içeren çok yönlü bir yapıya sahipken; homofobi, kişinin gey kişilerle olan ilişkilerde yaşadığı daha çok çeşitli emosyonel yanıtlardan (korku, öfke ve nefret gibi) oluşan tek boyutlu bir yapıya sahiptir. Yani homonegativizm, olumsuz tutumların daha çok inanç ve değer sistemleri ile ilgili olan kısmına işaret etmektedir (6).

Heteroseksizm: Doğal, normal, üstün ve kabul edilir olan cinsel yönelimin heteroseksüellik olduğunu öne süren; heteroseksüel olmayan her türlü davranış, kimlik veya ilişkiyi damgalayan, reddeden ve aşağılayan ideolojik sistem anlamına gelir. Heteroseksizm, “heteroseksüel olmayan her türlü tutumu, davranışı, kimliği, ilişkiyi ve topluluğu reddeden, kınayan ideolojik bir sistemdir” (21).

2.4. Eşcinselliğe İlişkin Tutumları Etkileyen Faktörler

Eşcinsellere yönelik tutumlar üzerine yapılan çalışmalar bu tutumlar ile çeşitli değişkenler arasındaki ilişkileri ele almıştır. Söz konusu değişkenler cinsiyet, yaş, eşcinsel kişilerle etkileşimde bulunma, eğitim seviyesi, dindarlık ve yaşanan yer olarak sıralanabilir.

Cinsiyet: Cinsiyet farklılığı açısından birçok çalışmada erkeklerin kadınlara oranla eşcinselliğe, özellikle geylere ilişkin daha olumsuz tutumlar sergiledikleri bulunmuştur. Bireylerin kendi cinsiyetlerinden olan eşcinsellere karşı daha olumsuz düşünce ve duygular besledikleri görülmüştür. Ancak, erkeklerin, kadınlara oranla kendi cinsiyetinden eşcinsellere (geylere) daha olumsuz tutumlara sahip oldukları bulunmuştur (21,25,26). Davies (2004) yaptığı çalışmada erkeklerin, homoseksüel erkeklere karşı tutumlarının, kadınların tutumlarından daha olumsuz olduğunu ortaya koymuştur (27). Cinsiyetler arası farkın tutumu etkilediğini ortaya koyan bir diğer çalışmada ise, erkeklerin geleneksel inançları benimseme ve koruma rolünde olmaları ve bu geleneksel rollerin erkekleri homoseksüelliğe karşı olumsuz tavır sergilemeleri konusunda cesaretlendirdikleri saptanmıştır. Erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre

daha homofobik olması ve daha olumsuz tutum sergilemelerinde toplumsal cinsiyet rollerinin etkisi olduğu; toplum tarafından erkeğe daha güçlü bir imaj çizilmesi ve homoseksüelliğin bir zayıflık olarak nitelendirilmesi olumsuz tutumların sebeplerinden birkaçı olarak belirtilmiştir (28).

Yaş: Eşcinsellere yönelik tutumlarla ilişkili bir başka değişken ise yaş değişkenidir. Yaş değişkeni açısından bakıldığında olumsuz olsa da gençlerin yaşlılara oranla eşcinsellik konusuna daha ılımlı yaklaşabildikleri ortaya konmuştur (25).

Eşcinsel kişilerle etkileşimde bulunma: Eşcinsellere yönelik tutumlarla ilişkili bir başka değişken eşcinsel kişilerle etkileşimde bulunmadır. Araştırmalar eşcinsel kişilerle sosyal ilişki kurmanın eşcinsellere yönelik önyargılı tutumları azalttığını göstermektedir. Bir başka deyişle, araştırmacılar eşcinsellerle olumlu sosyal ilişkilerde bulunan kişilerin ve bu olumlu ilişkilerin derecesinin artmasının eşcinsellere ilişkin tutumları olumluya doğru kaydırabileceğini ileri sürmektedirler (2,25,29). Birnbaum ve Brandt (2002) eşcinsel arkadaş veya aile üyesine sahip olan heteroseksüel kişilerin eşcinsellere yönelik daha olumlu tutumlara sahip olduğunu öne sürmektedir (30).

Eğitim seviyesi: Yapılan çalışmalarda eğitim düzeyindeki artışın eşcinsellere ilişkin tutumları olumlu hale getirdiği bulunmuştur. Birçok çalışma eğitim ve homofobi arasında ters yönde bir bağlantının olduğunu ve eğitimin eşcinsellere olan korku ve kulaktan dolma bilgilere olan inanç artışında pozitif yönde anlamlı bir etkisinin olduğunu; eğitim arttıkça eşcinsellere yönelik korku ve kulaktan dolma bilgilere olan inançta azalma olduğu belirlenmiştir (2,21).

Dindarlık: Dindarlığın, cinsel önyargıyı arttırdığı görülmüştür. Tanrı'nın verdiği cinsiyete uygun davranmayarak Tanrı'nın kurallarını çiğneyen kişiler olarak algılanan eşcinsellere yönelik olumsuz tutumların beslendiği bulunmuştur (2). Parker ve Bhugra'nın (2000) tıp fakültesi öğrencilerinin geylere karşı olan tutumlarını değerlendirmek amacıyla yaptıkları çalışmada, katılımcılardan %10-15'inin, özellikle de dini inanışlarının fikirlerini çok belirlediğini söyleyen öğrencilerin; erkek eşcinsellere daha olumsuz tutumları olduğu bulunmuştur (31).

Yaşanılan yer: Snively ve ark. (2004) kırsal kesimde, daha az nüfuslu yerleşim yerlerinde yaşayan kişilerin daha homofobik olma eğiliminde olduklarını belirtmişlerdir. Bu durum sosyal iletişim ağı ve kırsal kesimde yaşayan kişilerin eşcinsel kişilerle sosyal iletişime geçme olanaklarının azlığıyla ilişkili olduğu belirtilmiştir (32).

2.5. Sağlık Çalışanlarının Eşcinsellere Yönelik Yaklaşımları ile İlgili Çalışmalar

Homofobi, toplumda yaygın olmakla birlikte yapılan birçok çalışmada sağlık hizmeti veren sağlık çalışanları arasında da homofobik tutum ve davranışların oldukça fazla olduğu gösterilmiştir. Karşılaştıkları önyargılar, olumsuz tutum ve davranışlar göz önüne alındığında; sağlık çalışanlarında da homofobinin yaygın oluşu, eşcinsel bireyleri olumsuz etkilemekte, çaresiz bırakmakta ve temel insan haklarından biri olan sağlık hakkından yoksun bırakmaktadır (6).

Kan ve ark.'nın (2009) Hong Kong Üniversitesi'nde tıp, işletme, sosyal bilimler ve diğer fakültelerde öğrenim gören öğrencilerle yaptığı çalışmada, öğrencilerin eşcinsellere yönelik tutumları arasında önemli farklılıklar bulunmuş; tıp fakültesi öğrencilerinin diğer fakülte öğrencilerine göre önemli ölçüde daha homofobik oldukları ve % 25'den fazlasının eşcinselliğin tedavi gerektiren psikolojik bir bozukluk olduğunu düşündükleri saptanmıştır (33).

Jones ve ark.'nın (2002) Avusturalya'daki sağlık uzmanlığı yüksek lisans öğrencileri ile yaptıkları çalışmada, katılımcıların %30'u lezbiyen bir hastayla; %27'si gay bir hastayla çalışmaktan rahatsızlık duyacağını belirtmiştir (34).

Parker ve Bhugra'nın (2000) tıp fakültesi öğrencilerinin geylere karşı olan tutumlarını belirlemek amacıyla yaptıkları çalışmada, katılımcıların %10-15 kadarının, özellikle de dini inanışlarının fikirlerini çok belirlediğini söyleyen öğrencilerin erkek eşcinsellere ve biseksüellere karşı daha olumsuz tutumları olduğu bulunmuştur (31).

Aggarwal ve ark.'nın (2000), Hindistan'daki bir tıp fakültesindeki öğrencilerle yaptığı çalışmada, öğrencilerin %41'inin eşcinselliği normal karşıladığı, %8.7'sinin suç olarak gördüğü, %8.5'inin günah ve %1.4'ünün anormal bir davranış olarak gördüğü bildirilmiştir (35).

2.6. Eşcinsellere Yaklaşımında Sağlık Profesyonellerinin Rol ve Sorumlulukları

Yapılan araştırmalar eşcinsel bireylerin sağlık hizmeti alımında eşitsizlik yaşadıklarını göstermektedir. McNair ve ark. (2001) yılında yaptıkları bir çalışmada, eşcinsel bireylerin sağlık hizmetinden eşit yararlanamamasının nedenini stres, damgalama, homofobi ve sosyal destek azlığına bağlamıştır. Eşcinsellerin aldıkları sağlık hizmeti ile ilgili tatminsizlik yaşadıkları bildirilmiştir (36). Eşcinsel bireylerin heteroseksüellere göre daha az sıklıkta sağlık hizmeti arayışına girdikleri, sağlık hizmetlerinden daha az yararlandıkları ve sağlık profesyonelleriyle iletişimlerinde negatif deneyimler yaşadıkları saptanmıştır. Ayrıca, eşcinsel bireyler için en anlamlı tıbbi riskin, rutin sağlık taramalarından kaçınmaları ve damgalanma korkusuna bağlı memnuniyetsizlik olduğu belirtilmiştir. Eşcinsel bireylerin sağlık hizmetinden eşit ve yeterince yararlanamama nedenleri arasında, sağlık çalışanlarının eşcinsellere karşı önyargılı olması, sağlık çalışanlarının kötü tepkisi ve tedavi almaktan endişe duymaları, sağlık profesyonellerinin eşcinsellik ve cinsellik konusundaki yetersiz bilgilerinin olması gösterilmiştir (37-39).

Gey ve lezbiyen çalışmalarında en sık bahsedilen konulardan biri sağlık bakım hizmetlerine erişim konusudur. Bir toplumda stigma ve ötekileştirme deneyimleyen insanların sağlık hizmetlerine erişimi ve sonuçları arasında güçlü bir ilişki olduğu saptanmıştır. Lezbiyen kadınlar çoğunlukla hemşire ve diğer sağlık profesyonelleri arasında açığa çıkma korkusu ve homofobik tutumlardan dolayı kaliteli bir sağlık bakımı elde etmek için mücadele etmek zorunda kalmaktadırlar. Çoğu eşcinsel sağlık bakımına erişimi geçiştirebilmekte ya da geciktirebilmektedir. Yapılan çalışmalarda heteroseksüellerle karşılaştırıldığında lezbiyenlerin sağlık bakım hizmetlerinden daha az yararlandıkları, sağlık kontrollerini daha az yaptırdığı ve aile hekimlerine daha az başvurdukları saptanmıştır (40,41).

Bireylerle ve ailelerle yakın iletişimde bulunan ve toplumun bilinçlendirilmesinde önemli rolleri olan hemşireler, bu sorumluluklarını yerine getirirken doğru bilgiler vererek önyargıların kırılmasına yardım edebileceği gibi, yanlış bilgiler vererek ya da farkında olmadan verdiği yanlış mesajlarla, önyargıların pekişmesine, sürmesine de neden olabilir. Sağlık profesyonelleri cinsel yönelimi olan bireylerin sağlık sorunları, sağlık kuruluşlarındaki eşitsizlikler, eğitim, araştırma ve sağlık politikaları konularında farkındalıkların geliştirilmesinde önemli bir role sahiptirler. Sağlık çalışanları önyargılarından arınarak bu görevlerini yerine getirmelidir (9,11,42).

Beycan Ekitli ve Çam'ın (2017) aktardığına göre; Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Komiserliği'nin 2012 yılı Uluslararası İnsan Hakları Hukukunda Cinsel Yönelim ve Cinsiyet Kimliği raporu "Herkes özgür ve eşit doğar" (Born Free and Equal) bildirgesi LGBTİ bireyler için 5 basamakta sürmesi gereken sistemli bir yaklaşımın önemini ortaya koymaktadır. Bu beş basamak aşağıda belirtilen şekildedir (43).

Koruma: İnsanların homofobik ve transfobik şiddetten korunmasıdır. Nefret içerikli şiddet olaylarının kayıt altına alınması ve rapor edilmesi için etkili sistemler kurulmalıdır.

Önleme: Devlet görevlilerinin her türlü kötü muamelesi soruşturulmalı ve sorumlular adalet önüne çıkarılmalıdır.

İptal etme: Aynı cinsiyetten yetişkinlerin rıza göstererek mahrem cinsel ilişkiye girmelerini suç sayan kanunları da içerecek biçimde, eşcinselliği suç sayan tüm kanunların iptal edilmesidir. Bireyler cinsel yönelimlerinin tespiti niyetiyle temelsiz ve onur kırıcı fiziksel muayeneye tabi tutulmamalıdır.

Yasaklama: Cinsel yönelim ve cinsiyet kimliğine dayalı ayrımcılığın yasaklanmasıdır. Özellikle de, istihdam ve sağlık hizmetleri bağlamındaki dâhil, temel hizmetlere erişimde ayrımcılık yapılmaması garanti altına alınmalıdır. LGBT'lerin ve interseks bireylerin ayrımcılığa uğramasını ve damgalanmasını engellemek üzere eğitim ve öğretim sağlanmalıdır.

Güvence altına alma: LGBT'lerin ve interseks bireylerin ifade özgürlüğü, örgütlenme ve barışçıl toplanma haklarının güvence altına alınmasıdır. Bu haklara getirilebilecek herhangi bir kısıtlama uluslararası hukuka uygun olmalı ve ayrımcı olmamalıdır.

Bu yaklaşımın her bir basamağı için hemşireler kendi sorumluluklarını değerlendirebilmeli ve farkındalıklarını eyleme dönüştürebilmelidir. Tüm bu basamaklarda işlevsel olabilmek için hemşirelerin karar verici ve kararı uygulatıcı bir güce sahip olmaları gerekmektedir.

3. GEREÇ VE YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Tipi

Bu araştırma, Okan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümüne devam eden öğrencilerin lezbiyen ve geylere yönelik tutumları ve bu tutumlara etki eden faktörleri belirlemek amacıyla tanımlayıcı ve kesitsel nitelikte yapılmış bir çalışmadır.

3.2. Araştırmanın Yapıldığı Yer ve Zaman

Araştırma, Okan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümünün 1'nci, 2'nci, 3'ncü ve 4'ncü sınıflarına devam eden öğrenciler ile 8-31 Mayıs 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

3.3. Araştırmanın Evreni ve Örneklem Seçimi

Araştırmanın evrenini, Okan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümünün 1'nci, 2'nci, 3'ncü ve 4'ncü sınıflarına 2016-2017 eğitim öğretim yılı bahar döneminde devam eden 192 öğrenci oluşturmuştur. Örneklem seçimine gidilmeden evren üzerinde çalışılmak istenmiş, ancak veri toplama tarihlerinde okulda olmayan, çalışmaya katılmaya gönüllü olmayan öğrenciler olması nedeniyle 162 kişi (%84,4) örnekleme dâhil edilmiştir.

3.4. Verilerin Toplanması

Çalışma öncesinde oluşturulan taslak soru formunun evrendeki hedef gruba benzer nitelikte katılımcılar üzerinde pilot çalışması yapılarak, anket formunda gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Katılımcıların demografik özelliklerini içeren 19 soruluk anket formu ve Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği kullanılmıştır. Anket formları, katılımcıların kendilerine verilerek doldurmaları istenmiş, anket bitiminde araştırmacı tarafından teslim alınmıştır. Veri toplama işlemi yaklaşık olarak 5-10 dakika kadar sürmüştür.

3.4.1. Veri Toplama Araçları

Soru formu içerik olarak bazı sosyo-demografik veri formu ve lezbiyen ve geylere yönelik tutumlarını belirlemeye yönelik bir ölçekten oluşmaktadır. Kullanılan soru formu EK-1’de sunulmuştur.

Sosyo-demografik soru formunda; kişilerin sosyo-demografik özelliklerine ilişkin 13 soru, lezbiyen ve geylere yaklaşımına ilişkin 6 soru yer almaktadır.

Sosyo-demografik özellikler için; yaş grubu, cinsiyet, devam edilen sınıf, en uzun süre ile yaşanan yer, memleketi, inanç durumu, anne ve baba eğitimi, anne ve babanın çalışma durumu, ailenin ekonomik durumu, kardeş sayısı, erkek/kız arkadaşı olma durumu, lezbiyen/gey tanıdığı olma durumu, lezbiyen/gey ile arkadaşlık etme durumu, ailede lezbiyen/geylerle ilgili konuşulma durumu, ebeveynlerin lezbiyen/geylere yönelik tutumu, şimdiye kadar hiç gey/lezbiyenlere bakım verip vermediği ve lezbiyen/gey bireye bakım verme konusunda ne düşündüğü sorgulanmıştır.

Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği: LGYT Ölçeği, Herek (1998) tarafından geliştirilmiş, Duyan ve Gelbal tarafından Türkiye için geçerlik güvenirlik çalışması yapılmış olan, 10 maddeden oluşan beşli likert tipi bir ölçme aracıdır. Maddelerde belirtilen düşünceye, bireylerden “Hiç katılmıyorum”, “Katılmıyorum”, “Kararsızım”, “Katılıyorum” ve “Tamamen katılıyorum” olmak üzere beş derecede görüş bildirmeleri istenmektedir. Eşcinselliğe karşı maddelerden altısı olumsuz ve dördü de olumlu anlam taşımaktadır. Olumlu maddeler puanlanırken “Tamamen katılıyorum” cevabı “5” ile ve “Hiç katılmıyorum” cevabı ise “1” ile puanlanmaktadır. Olumsuz maddelerin puanlanmasında da “Hiç katılmıyorum” cevabı “5” ile “Tamamen katılıyorum” cevabı da “1” ile puanlanmaktadır. Ölçekten en düşük 10 puan, en yüksek 50 puan alınabilmekte; alınan yüksek puanlar, eşcinselliğe yönelik tutumların olumlu; düşük puanların ise olumsuz tutum olduğu anlamına gelmektedir. Ölçeğin cronbach alpha iç tutarlılık katsayısı 0.91 olarak bulunmuştur.

3.5. Araştırmanın Değişkenleri

Bağımlı değişken: Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği puan ortalaması

Bağımsız değişkenler: Katılımcıların sosyo-demografik ve aile özellikleri

3.6. Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen veriler SPSS (Statistical Package for Social Sciences) for Windows 22.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin tanımlayıcı istatistiklerinde ortalama, standart sapma, medyan en düşük, en yüksek, frekans ve oran değerleri kullanılmıştır.

Değişkenlerin dağılımı Kolmogorov-Smirnov test ile ölçülmüş, verilerin normal dağılım göstermediği saptanmış, nicel verilerin analizinde Kruskal-Wallis, Mann-Whitney U test, t testi ve Anova testleri kullanılmıştır. Elde edilen bulgular %95 güven aralığında, %5 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.

3.7. Araştırmanın Sınırlılıkları ve Genellenebilirliği

Araştırmaya, sadece hemşirelik bölümü öğrencilerinin alınması ve örneklem grubundaki erkek öğrencilerinin sayısının az olması (n:34) çalışmanın sınırlılıkları arasındadır. Araştırmadan elde edilen sonuçlar, Okan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümü öğrencilerine genellenebilir.

3.8. Araştırmanın Etik İlkeleri

Veri toplama işlemi öncesinde Okan Üniversitesi Etik Kurulu'na başvuru yapılmış ve 03.05.2017 tarihinde Etik Kurul onayı alınmıştır (Ek-2). Etik kurul onayı alındıktan sonra Fakülte dekanlığı ile görüşülerek çalışma yapılmasına dair sözel izin alınmıştır. Etik kurul onayı sonrasında, araştırma kapsamına alınan öğrencilere araştırma ile ilgili bilgi verilerek istedikleri zaman araştırmadan ayrılacakları konusunda bilgi verilmiş ve onamları alınmıştır.

4. BULGULAR

Bu bölümde, araştırma probleminin çözümü için, araştırmaya katılan öğrencilerden elde edilen verilerin analizi sonucunda elde edilen bulgular yer almaktadır. Elde edilen bulgulara dayalı olarak açıklama ve yorumlar yapılmıştır.

Tablo 2. Öğrencilerin Sosyo-Demografik Özelliklerine Göre Dağılımları (n=162)

Değişkenler		Sayı (n)	Yüzde (%)
Yaş grubu	18-20 yaş	58	35,8
	21-23 yaş	78	48,1
	24 yaş ve üzeri	26	16,1
Cinsiyet	Kadın	128	79,0
	Erkek	34	21,0
Devam edilen sınıf	1.sınıf	30	18,5
	2.sınıf	66	40,7
	3.sınıf	31	19,2
	4.sınıf	35	21,6
En uzun süre ile yaşanan yer	İlçe/köy/kasaba	42	25,9
	İl/ Büyükşehir	120	74,1
Memleketi	Marmara/Ege/Akdeniz	68	42,0
	Karadeniz/ İç Anadolu	60	37,0
	Doğu/ Güneydoğu Anadolu	34	21,0
İnanç durumunu nasıl değerlendirdiği	İnançlı	161	99,4
	İnançsız	1	0,6
Anne öğrenim durumu	İlköğretim	74	45,7
	Ortaöğretim	66	40,7
	Üniversite	22	13,6

Baba öğrenim durumu	İlköğretim	44	27,2
	Ortaöğretim	82	50,6
	Üniversite	36	22,2
Anne çalışma durumu	Çalışıyor	44	27,2
	Çalışmıyor	118	72,8
Baba çalışma durumu	Çalışıyor	137	84,6
	Çalışmıyor	25	15,4
Ailenin ekonomik durumu	Orta	112	69,1
	Yüksek	50	30,9
Kardeş sayısı	Yok	17	10,5
	Bir	63	38,9
	İki-Üç	62	38,3
	Dört ve üzeri	20	12,3
Erkek/ Kız Arkadaşı Olma Durumu	Var	82	50,6
	Yok	80	49,4
	Toplam	162	100,0

Çalışmaya katılan öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerin dağılımı Tablo 1’de gösterilmiştir. Çalışmaya katılan öğrencilerin %48,1’i 21-23 yaş grubunda, %79’u kız ve %40,7’si ikinci sınıf öğrencisidir. Öğrencilerin %74,1’i en uzun süre ile il/büyükşehirde yaşadığını, %42’si memleketinin Marmara/Ege/Akdeniz bölgesinde olduğunu ve %99,4’ü inançlı olduğunu ifade etmiştir. Öğrencilerin %45,7’sinin annesinin ilköğretim mezunu olduğu, %50,6’sının babasının orta öğretim mezunu olduğu, %72,8’inin annesinin çalışmadığı ve %15,4’ünün babasının çalışmadığı belirlenmiştir. Öğrencilerin %69,1’i ailesinin ekonomik durumunun orta düzeyde olduğunu, %38,9’u bir kardeşi olduğunu ve %50,6’sı erkek/kız arkadaşı olduğunu belirtmiştir.

Tablo 2. Öğrencilerin Gey/Lezbiyenlere Yönelik Görüşlerinin Dağılımı (n=162)

Değişkenler		Sayı (n)	Yüzde (%)
Tanıdığı gey/ lezbiyen birey olma durumu	Var	58	35,8
	Yok	104	64,2
Gey/Lezbiyen birey ile arkadaşlık edip etmeyeceği konusunda görüşü	Evet	107	66,0
	Hayır	55	34,0
Ailede gey/lezbiyenler ile ilgili konuşulma durumu	Konuşulur	34	21,0
	Konuşulmaz	128	79,0
Ebeveynlerin gey/lezbiyenlere yönelik görüşleri	Olumlu	15	9,3
	Olumsuz	65	40,1
	Ne olumlu, ne de olumsuz	82	50,6
Hemşire olarak gey/lezbiyen olduğunu ifade eden bireye bakım verme durumu	Evet	26	16,0
	Hayır	136	84,0
Gey/Lezbiyen bir bireye bakım verme konusundaki görüşleri	Diğer bireylere bakım vermekten farklı değil	142	87,7
	Bakım vermekten rahatsızlık duyarım	6	3,7
	Bakım vermemeyi tercih etme hakkım olsa tercih ederim	8	4,9
	Bakım vermeyi istemesem de işim gereği bakım veririm	6	3,7
	Toplam	162	100,0

Öğrencilerin gey/lezbiyenlere yönelik görüşlerinin dağılımı Tablo 2’de gösterilmiştir. Öğrencilerin %35,8’inin tanıdığı gey/lezbiyen birey olduğu, %66’sının gey/lezbiyen birey ile arkadaşlık edeceğini belirttiği, %79’unun ailesinde gey/lezbiyenler ile ilgili konuşulmadığı ve %40,1’inin ebeveynlerin gey/ lezbiyenlere yönelik görüşlerinin olumsuz olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin, %16’sı hemşire olarak gey/lezbiyen olduğunu ifade eden bireye bakım verdiğini ve %87,7’si

gey/lezbiyen bireye bakım vermenin diğer bireylere bakım vermekten farklı olmadığını ifade ettiği saptanmıştır.

Tablo 3. Öğrencilerin Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği Puan Ortalaması (n=162)

Ölçek Toplam	Ort	Ss	Min.	Max.
Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği	27,88	9,28	10	50

Öğrencilerin LGYT ölçeği puan ortalaması Tablo 3'te gösterilmiştir. Öğrencilerin puan ortalaması 27,88±9,28 olarak bulunmuştur.

Tablo 4. Öğrencilerin Yaş Gruplarına Göre Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği Puan Ortalaması (n=162)

Ölçek	Yaş Grubu	n	Ort	Ss	Kw	p
Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği	18-20 yaş	58	28,70	10,36	1,573	,456
	21-23yaş	78	27,87	8,89		
	24 yaş ve üzeri	26	26,11	7,87		

Öğrencilerin yaş gruplarına göre LGYT ölçeği puan ortalaması Tablo 4'te gösterilmiştir. Öğrencilerin yaş grupları ile ölçek puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmamıştır ($p>0,05$).

Tablo 5. Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği Puan Ortalaması (n=162)

Ölçek	Cinsiyet	n	Ort	Ss	t	p
Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği	Kadın	128	30,91	9,09	2,159	,032
	Erkek	34	27,08	9,52		

Öğrencilerin cinsiyetlerine göre LGYT ölçeği puan ortalaması Tablo 5'te gösterilmiştir. Öğrencilerin cinsiyetleri ile ölçek puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0,05$). Kadın öğrencilerinin eşcinselliğe yönelik tutumlarının, erkek öğrencilere göre daha olumlu olduğu saptanmıştır.

Tablo 6. Öğrencilerin Devam Ettikleri Sınıflara Göre Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği Puan Ortalaması (n=162)

Ölçek	Sınıf	n	Ort	Ss	F	p	Fark
Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği	1.Sınıf	30	25,22	10,04	2,881	,038	1<2
	2.Sınıf	66	25,70	9,65			1<3
	3.Sınıf	31	29,04	8,09			1<4
	4.Sınıf	35	30,70	8,08			2<3

Öğrencilerin devam ettikleri sınıfa göre LGYT ölçeği puan ortalaması Tablo 6'da gösterilmiştir. Öğrencilerin devam ettikleri sınıf ile ölçek puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0,05$). Birinci sınıfa devam eden öğrencilerin eşcinselliğe yönelik tutumlarının, diğer sınıflardaki öğrencilerden daha olumsuz olduğu, öğrencilerin sınıfları arttıkça tutumlarının daha olumlu olduğu saptanmıştır.

Tablo 7. Öğrencilerin En Uzun Süre Yaşadıkları Yere Göre Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği Puan Ortalaması (n=162)

Ölçek	En Uzun Süre Yaşanan Yer	n	Ort	Ss	t	p
Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği	İlçe/köy/kasaba	42	29,76	8,99	1,525	,129
	İl/ Büyükşehir	120	27,23	9,33		

Öğrencilerin en uzun süre yaşadıkları yere göre LGYT ölçeği puan ortalaması Tablo 7’de gösterilmiştir. Öğrencilerin en uzun süre yaşadıkları yer ile ölçek puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmamıştır ($p>0,05$).

Tablo 8. Öğrencilerin Memleketlerine Göre Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği Puan Ortalaması (n=162)

Ölçek	Memleket	n	Ort	Ss	F	p
Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği	Marmara/Ege/Akdeniz	68	27,26	9,32	,386	,680
	Karadeniz/ İç Anadolu	60	28,70	9,56		
	Doğu/ Güneydoğu Anadolu	34	27,70	8,87		

Öğrencilerin memleketlerine göre LGYT ölçeği puan ortalaması Tablo 8’de gösterilmiştir. Öğrencilerin memleketleri ile ölçek puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmamıştır ($p>0,05$).

Tablo 9. Öğrencilerin Anne ve Babalarının Öğrenim Durumuna Göre Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği Puan Ortalaması (n=162)

Değişkenler		LGYT Ölçeği Puan Ortalaması				
		n	Ort	Ss	Test*	p
Anne öğrenim durumu	İlköğretim	74	29,54	9,60	KW:4,972	,083
	Ortaöğretim	66	27,18	8,49		
	Üniversite	22	24,45	9,69		
Baba Öğrenim Durumu	İlköğretim	44	29,47	9,86	F: 1,118	,330
	Ortaöğretim	82	27,68	8,88		
	Üniversite	36	26,41	9,43		

*Kruskal Wallis testi, Anova testi

Öğrencilerin anne ve babalarının öğrenim durumuna göre LGYT ölçeği puan ortalaması Tablo 9’da gösterilmiştir. Öğrencilerin anne ve babalarının öğrenim durumu ile ölçek puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmamıştır ($p>0,05$).

Tablo 10. Öğrencilerin Anne ve Babalarının Çalışma Durumuna Göre Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği Puan Ortalaması (n=162)

Değişkenler		LGYT Ölçeği Puan Ortalaması				
		n	Ort	Ss	Test*	p
Anne Çalışma Durumu	Çalışıyor	44	26,25	8,10	t:1,375	,171
	Çalışmıyor	118	28,50	9,65		
Baba Çalışma Durumu	Çalışıyor	137	27,43	9,15	MU: 1386,500	,130
	Çalışmıyor	25	30,36	9,78		

*t testi, Man Whitney U testi

Öğrencilerin anne ve babalarının çalışma durumuna göre LGYT ölçeği puan ortalaması Tablo 10’da gösterilmiştir. Öğrencilerin anne ve babalarının çalışma durumu ile ölçek puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmamıştır ($p>0,05$).

Tablo 11. Öğrencilerin Ailelerinin Ekonomik Durumuna Göre Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği Puan Ortalaması (n=162)

Ölçek	Ekonomik durum	n	Ort	Ss	t	p
Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği	Orta	112	28,93	9,34	2,176	,031
	Yüksek	50	25,54	8,80		

Öğrencilerin ailelerinin ekonomik durumuna göre LGYT ölçeği puan ortalaması Tablo 11’de gösterilmiştir. Öğrencilerin ailelerinin ekonomik durumu ile ölçek puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0,05$). Ekonomik durumunun yüksek olduğunu belirtenlerin eşcinselliğe yönelik tutumlarının, ekonomik durumunu orta olarak belirtenlere göre daha olumsuz olduğu saptanmıştır.

Tablo 12. Öğrencilerin Kardeş Sayısına Göre Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği Puan Ortalaması (n=162)

Ölçek	Kardeş sayısı	n	Ort	Ss	KW	p
Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği	Yok	17	26,35	9,53	4,165	,244
	Bir	63	26,50	9,23		
	İki-Üç	62	29,12	9,32		
	Dört ve üzeri	20	29,70	8,94		

Öğrencilerin kardeş sayısına göre LGYT ölçeği puan ortalaması Tablo 12’de gösterilmiştir. Öğrencilerin kardeş sayısı ile ölçek puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmamıştır ($p>0,05$).

Tablo 13. Öğrencilerin Erkek/Kız Arkadaşı Olma Durumuna Göre Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği Puan Ortalaması (n=162)

Ölçek	Erkek/kız arkadaş olma durumu	n	Ort	Ss	t	p
Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği	Var	82	26,74	8,90	1,596	,112
	Yok	80	29,06	9,58		

Öğrencilerin erkek/kız arkadaşı olma durumuna LGYT ölçeği puan ortalaması Tablo 13'te gösterilmiştir. Öğrencilerin erkek/kız arkadaşı olma durumu ile ölçek puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmamıştır ($p>0,05$).

Tablo 14. Öğrencilerin Tanıdığı Lezbiyen/Gey Birey Olma Durumuna Göre Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği Puan Ortalaması (n=162)

Ölçek	Tanıdığı Lezbiyen/Gey Birey Olma Durumuna	n	Ort	Ss	t	p
Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği	Var	58	30,40	8,43	4,939	,000
	Yok	104	23,37	8,81		

Öğrencilerin tanıdığı lezbiyen/gey birey olma durumuna göre LGYT ölçeği puan ortalaması Tablo 14'te gösterilmiştir. Öğrencilerin tanıdığı lezbiyen/gey birey olma durumu ile ölçek puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0,05$). Lezbiyen/gey birey tanıdığını söyleyenlerin eşcinselliğe yönelik tutumlarının, diğerlerine göre daha olumlu olduğu saptanmıştır.

Tablo 15. Öğrencilerin Lezbiyen/Gey İle Arkadaşlık Etme Durumuna Göre Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği Puan Ortalaması (n=162)

Ölçek	Lezbiyen/Gey İle Arkadaşlık Etme Durumu	n	Ort	Ss	t	p
Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği	Evet	107	33,00	8,69	5,452	,000
	Hayır	55	25,26	8,26		

Öğrencilerin lezbiyen/gey ile arkadaşlık etme durumuna göre LGYT ölçeği puan ortalaması Tablo 15'te gösterilmiştir. Öğrencilerin lezbiyen/gey ile arkadaşlık etme durumu ile ölçek puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0,05$). Lezbiyen/gey birey ile arkadaşlık edeceğini söyleyenlerin eşcinselliğe yönelik tutumlarının, diğerlerine göre daha olumlu olduğu saptanmıştır.

Tablo 16. Öğrencilerin Ailelerinde Lezbiyen/Geyle İle İlgili Konuşulma Durumuna Göre Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği Puan Ortalaması (n=162)

Ölçek	Lezbiyen/Geyle İle İlgili Konuşulma Durumu	n	Ort	Ss	t	p
Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği	Konuşulur	34	22,94	8,51	3,624	,000
	Konuşulmaz	128	29,20	9,06		

Öğrencilerin ailelerinde lezbiyen/geyle ile ilgili konuşulma durumuna göre LGYT ölçeği puan ortalaması Tablo 16'da gösterilmiştir. Öğrencilerin ailelerinde lezbiyen/geyle ile ilgili konuşulma durumu ile ölçek puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0,05$). Ailelerinde lezbiyen/geyle ile ilgili konuşulduğunu söyleyenlerin eşcinselliğe yönelik tutumlarının, diğerlerine göre daha olumsuz olduğu saptanmıştır.

Tablo 17. Öğrencilerin Ebeveynlerinin Lezbiyen/Geylere Yönelik Görüşlerine Göre Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği Puan Ortalaması (n=162)

Ölçek	Ebeveynlerin Görüşleri	n	Ort	Ss	Kw	p
Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği	Olumlu	15	21,60	9,47	20,239	,000
	Olumsuz	65	31,70	9,83		
	Ne olumlu, ne de olumsuz	82	26,01	7,54		

Öğrencilerin ebeveynlerinin lezbiyen/geylere yönelik görüşlerine göre LGYT ölçeği puan ortalaması Tablo 17’de gösterilmiştir. Öğrencilerin ebeveynlerinin lezbiyen/geylere yönelik görüşleri ölçek puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0,05$). Ebeveynlerin görüşlerinin olumsuz olduğunu söyleyenlerin eşcinselliğe yönelik tutumlarının, diğerlerine göre daha olumlu olduğu saptanmıştır.

Tablo 18. Öğrencilerin Lezbiyen/Gey Olduğunu İfade Eden Bireye Bakım Verme Durumuna Göre Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği Puan Ortalaması (n=162)

Ölçek	Lezbiyen/Gey Olduğunu İfade Eden Bireye Bakım Verme Durumu	n	Ort	Ss	MU	p
Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği	Evet	26	25,11	7,21	1383,00	,047
	Hayır	136	28,41	9,56		

Öğrencilerin lezbiyen/gey bireye bakım verme durumuna göre LGYT ölçeği puan ortalaması Tablo 18’de gösterilmiştir. Öğrencilerin lezbiyen/gey bireye bakım verme durumu ile ölçek puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0,05$). Lezbiyen /gey olduğunu ifade eden bireye bakım verdiğini söyleyen öğrencilerin tutumlarının, diğerlerine göre daha olumsuz olduğu saptanmıştır.

Tablo 19. Öğrencilerin Lezbiyen/ Gey Bir Bireye Bakım Verme Konusundaki Görüşlerine Göre Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği Puan Ortalaması (n=162)

Ölçek	Görüşler	n	Ort	Ss	KW	p
Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği	Diğer bireylere bakım vermekten farklı değil	142	36,66	10,32	9,010	,029
	Bakım vermekten rahatsızlık duyarım	6	27,21	9,22		
	Bakım vermemeyi tercih etme hakkım olsa tercih ederim	8	27,50	5,70		
	Bakım vermeyi istemesem de işim gereği bakım veririm	6	33,50	8,36		

Öğrencilerin lezbiyen/ gey bir bireye bakım verme konusundaki görüşlerine göre LGYT ölçeği puan ortalaması Tablo 19’da gösterilmiştir. Öğrencilerin görüşleri ile ölçek puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0,05$). Diğer bireylere bakım vermekten farklı olmadığını belirten öğrencilerin eşcinselliğe yönelik tutumlarının, diğerlerine göre daha olumlu olduğu saptanmıştır.

5. TARTIŞMA

Bu bölümde, hemşirelik öğrencilerinin lezbiyen ve geylere yönelik tutumları ve tutumlarına etki eden faktörleri belirlemek amacıyla yapılan bu çalışmadan elde edilen bulgular literatürden faydalanarak yorumlanmış ve tartışılmıştır.

Öğrencilerin %35,8'inin tanıdığı gey/lezbiyen birey olduğu ve %66'sının gey/lezbiyen birey ile arkadaşlık edeceğini belirttiği saptanmıştır (Tablo 2). Bu sonuçlar, öğrencilerin büyük çoğunluğunu eşcinsel bireylere yönelik önyargılarının olmadığı şeklinde yorumlanmıştır. Literatürde çalışma bulgusu ile benzerlik gösteren çalışmalar yer almaktadır. Bardakçı Bayar'ın (2016) çalışmasında, öğretmenlerin %15,8'inin eşcinsel birey tanıdığı olduğu belirtilmiştir (13). Oksal'ın çalışmasında (2008), katılımcıların %32,5'i çevrelerinde tanıdıkları eşcinsel birinin olduğunu belirtmiştir (44). Duyan ve ark.'nın (2011) sosyal hizmet öğrencileri ile yapmış olduğu çalışmada, öğrencilerin %22,2'si eşcinsel bir tanıdığı olduğunu, %86,7'si eşcinsel kişiyle arkadaşlık yapacağını belirtmiştir (22). Şah'ın çalışmasında (2012), katılımcıların %44,6'sı eşcinsel tanıdığı olduğunu belirtmiştir (45). Ekitli ve Eroğlu'nun (2016), hemşirelik fakültesi öğrencileri ile yaptıkları çalışmada, öğrencilerin %16,6'sı eşcinsel arkadaşını olduğunu ifade etmiştir (46).

Öğrencilerin %79'unun ailesinde gey/lezbiyenler ile ilgili konuşulmadığı ve %40,1'inin ebeveynlerin gey/ lezbiyenlere yönelik görüşlerinin olumsuz olduğu belirlenmiştir (Tablo 2). Bu sonuçlar, ebeveynlerin eşcinsel bireylere yönelik tutumlarının olumlu olmadığı şeklinde yorumlanmıştır. Geleneksel aile yapısı ve bir takım mitler nedeniyle eşcinselliğin ailede konuşulmadığı ve bu nedenle homofobik yaklaşıldığı düşünülmektedir. Metin'in çalışmasında (2015), üniversite öğrencilerinin %59,2'si ailesinde cinsel konuların konuşulmadığını belirtmiştir (16). Özyurt ve Duyan'ın (2017), Türkiye'de üç kuşağın lezbiyen ve gey erkeklerine karşı tutumlarını karşılaştırmayı amaçladığı, 112 genç, 169 ebeveyn ve 125 büyükbaba ile yapılan çalışmada, nesiller boyunca eşcinsel ve lezbiyen insanlara yönelik tutumlarda farklılıkların olduğu; ebeveynlerin çocuklarından daha olumsuz tutuma sahip olduğu ve en olumsuz tutumun dedelere ait olduğu belirlenmiştir (47). Benzer şekilde, Steffens ve Wagner'in (2004), kendisini heteroseksüel olarak tanımlamış 2006 kadın ve erkeğin katılımıyla gerçekleştirdikleri çalışmada, yaşlıların gençlere göre eşcinsellere daha

olumsuz tavırda olduklarını belirlenmiştir (48). Bu sonuç, çalışma bulgusunu desteklemektedir.

Öğrencilerin, %16'sı hemşire olarak gey/lezbiyen bireye bakım verdiğini ve %87,7'si gey/lezbiyen bireye bakım vermenin diğer bireylere bakım vermektan farklı olmadığını ifade etmiştir (Tablo 2). Bu sonuçlar, hemşirelik öğrencilerinin eşcinsel bireylere bakım vermeye yönelik önyargılarının olmadığını göstermektedir. Literatürde çalışma bulgusu ile benzerlik gösteren çalışmalar yer almaktadır. Ekitli ve Eroğlu'nun (2016), hemşirelik fakültesi öğrencileri ile yaptıkları çalışmada %5,3'ü eşcinsel hastası olduğunu, %51'i eşcinsel hastaya bakım verirken zorlanmayacağını belirtmiştir (46). Gönenç ve Erenel'in (2017) çalışmasında, hemşirelik öğrencilerin %98,6'sı şimdiye kadar eşcinsel bir hastaya bakım vermediğini, %74,6'sı bakım verdiği bir hastasının kendine eşcinsel olduğunu söylemesi halinde o hastaya karşı tutumun değişmeyeceğini belirtmiştir(49). Erbaydar ve ark.'nın(2015) çalışmasında, hemşirelik öğrencilerinin %35,2'si hemşirelik eğitimi sırasında LGBT bir bireyle karşılaştıklarını ifade etmiştir (50). Jones ve ark.'nın (2002) Avusturya'daki sağlık uzmanlığı yüksek lisans öğrencileri ile yaptıkları araştırmada, öğrencilerin %30'u lezbiyen bir hastayla çalışmaktan rahatsızlık duyacaklarını; %27'si gay bir hastayla çalışmaktan rahatsızlık duyacaklarını belirtmiştir (34).

Öğrencilerin LGYT ölçeği puan ortalaması 27,88±9,28 olarak bulunmuştur (Tablo 3). Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 50'dir. Çalışma bulgusundan elde edilen puan için, öğrencilerin tutumlarının orta düzeyde olduğu söylenebilir. Literatürde çalışma bulgusu ile benzerlik gösteren çalışma sonuçları yer almaktadır. Duyan ve ark.'nın (2011) sosyal hizmet öğrencileri ile yapmış olduğu çalışmada, öğrencilerin LGYT ölçeği puan ortalaması 26,80 olarak bulunmuştur (22). Ummak'ın (2012) çalışmasında, kız öğrencilerin LGYT ölçeği puan ortalaması 28,03±9,85; erkek öğrencilerin puan ortalaması 25,60±9,91 olarak bulunmuştur (21). Saraç'ın (2014) beden eğitimi öğretmen adayları ile yaptığı çalışmasında, katılımcıların LGYT ölçeği puan ortalaması 24,39±8,08 olarak saptanmıştır (51). Bakır Ayğar ve ark.'nın (2015) eğitim fakültesi öğrencileri ile yaptığı çalışmasında kız öğrencilerin LGYT ölçeği puan ortalaması 31,71±9,84; erkek öğrencilerin puan ortalaması 29,01±10,06 olarak bulunmuştur (28). Bardakçı Bayar'ın (2016) çalışmasında, kız öğrencilerin LGYT ölçeği puan ortalaması 28,24±12,36; erkek öğrencilerin puan ortalaması 23,79±11,37

olarak bulunmuştur (13). Ekitli ve Eroğlu'nun (2016), hemşirelik fakültesi öğrencileri ile yaptıkları çalışmada, öğrencilerin LGYT ölçeği puan ortalaması $31,40 \pm 8.92$ olarak saptanmıştır (46).

Öğrencilerin *yaş grupları* ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmamıştır ($p > 0,05$) (Tablo 4). İstatistiksel olarak anlamlı olmamakla birlikte, öğrencilerin yaşları arttıkça eşcinsellere yönelik tutumlarının olumsuzlaştığı görülmüştür. Literatürde çalışma bulgusundan farklılık gösteren çalışma sonuçları yer almaktadır. Sakallı-Uğurlu'nun (2006) aktardığına göre, Göregenli ve Erel'in üniversite öğrencileri ile yaptıkları çalışmada, öğrencilerin yaşları ilerledikçe homofobi düzeylerinin azaldığını bulunmuştur (2). Ummak'ın (2012) çalışmasında, öğrencilerin yaşları ile lezbiyen ve geylere yönelik tutumları arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığının incelendiği çalışmanın bulgularına göre, yaş arttıkça lezbiyen ve geylere yönelik tutumlar olumlu olmaktadır (21). Anderssen (2002), yaş arttıkça eşcinsellere yönelik olumsuz tutumun anlamlı derecede azaldığını belirtmektedir (25). Bu sonuçlar ile çalışma bulgusunun farklı olması, çalışmaların örneklem gruplarının farklı olmasına ve çalışma kapsamındaki öğrenciler arasındaki yaş farkının yakın olmasına bağlanmıştır.

Öğrencilerin *cinsiyetleri* ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p < 0,05$) (Tablo 5). Kadın öğrencilerinin eşcinselliğe yönelik tutumlarının, erkek öğrencilere göre daha olumlu olduğu saptanmıştır. Literatürde çalışma bulgusunu destekler nitelikte sonuçlar yer almaktadır. Eşcinsellere yönelik tutumlar incelendiğinde, genel olarak, bireylerin kendi cinsiyetlerinden olan eşcinsellere karşı daha olumsuz düşünce ve duygular besledikleri gözlenmiş; erkeklerin kadınlara oranla eşcinselliğe, özellikle erkek eşcinsellere ilişkin daha olumsuz tutumlar sergiledikleri bulunmuştur. Çalışmalar, erkeklerin geleneksel inançları benimseme ve koruma rolünde olmaları ve bu geleneksel rollerin erkekleri homoseksüelliğe karşı olumsuz tavır sergilemeleri konusunda cesaretlendirdikleri belirtmektedir. Genel olarak, bireylerin kendi cinsiyetlerinden olan eşcinsellere karşı daha olumsuz düşünce ve duygular besledikleri; bununla birlikte, erkeklerin, kadınlara oranla kendi cinsiyetinden eşcinsellere (geylere) karşı daha da olumsuz tutumlara sahip oldukları görülmektedir (6,11). Akdaş'ın (2008) ve Çabuk'un (2010) çalışmasında, erkek katılımcıların, eşcinsellere yönelik olumsuz tutum puanlarının kadın

katılımcılardan yüksek olduğu bulunmuştur (6,7). Davies (2004) yaptığı çalışmada erkeklerin, homoseksüel erkeklere karşı tutumlarının, kadınların tutumlarından daha olumsuz olduğunu ortaya koymuştur (27). Bakır Ayğar, Gündoğdu ve Ayğar'ın (2015) Mersin Üniversitesi öğrencilerinin eşcinsellere yönelik tutumları üzerine yaptığı çalışmada, cinsiyetin LGBT bireylere yönelik tutumu etkilediği; kız öğrencilerin tutumlarının erkek öğrencilere göre daha olumlu olduğu rapor edilmiştir (28). Bardakçı Bayar'ın (2016) çalışmasında, öğretmenlerin cinsiyetleri ile LGBT ölçeği arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki saptanmış; araştırmaya katılan kadın öğretmenlerin eşcinsel bireylere yönelik tutum puanları, erkek öğretmenlerden daha yüksek bulunmuştur (13).

Öğrencilerin *devam ettikleri sınıf* ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0,05$) (Tablo 6). Birinci sınıfa devam eden öğrencilerin eşcinselliğe yönelik tutumlarının, diğer sınıflardaki öğrencilerden daha olumsuz olduğu, öğrencilerin sınıfları arttıkça tutumlarının daha olumlu olduğu saptanmıştır. Başka bir deyişle üniversiteye yeni başlayan öğrencilerin tutumlarının daha homofobik olduğu söylenebilir. Literatürde çalışma bulgusu ile benzer çalışma sonuçları yer almaktadır. Sakallı ve Uğurlu'nun (2006) çalışmasında, öğrencilerin sınıf düzeyleri arttıkça homofobi düzeyleri azalmaktadır (2). Bakır Ayğar, Ummak'ın (2012) çalışmasında, lezbiyen ve geylere yönelik tutum ile sınıf düzeyi bağımsız değişkeni arasında anlamlı bir fark gözlenmemiş; ancak birinci sınıf öğrencileri lezbiyen ve geylere yönelik olarak üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencilerine göre daha olumsuz tutuma sahip olduğu saptanmıştır (21). Gündoğdu ve Ayğar'ın (2015) Mersin Üniversitesi öğrencilerinin eşcinsellere yönelik tutumları üzerine yaptığı bir diğer çalışmada öğrencilerin sınıflarının LGBT bireylere yönelik tutumu etkilediği; sınıf düzeyi arttıkça öğrencilerin eşcinsellere yönelik tutumlarının olumlu yönde arttığı saptanmıştır (28). Lambert ve diğerleri (2006), lezbiyen ve geylere yönelik tutumlar üzerinde eğitim seviyesinin etkisini inceledikleri çalışmada, üniversite son sınıf öğrencilerinin eşcinsellere yönelik tutumlarının üniversite birinci ve ikinci sınıf öğrencilerine göre daha olumlu olduğu gözlenmiştir (52). Bu sonuçlar, üniversite eğitiminin öğrencileri, LGBT bireylere daha olumlu ve daha hoşgörülü olma konusunda teşvik ettiği söylenebilir. Ayrıca öğrencilerin üniversite eğitimleri sırasında almış oldukları cinsel sağlık derslerinin de, görüşlerinin değişmesinde etkili olmuş olabileceği düşünülmektedir.

Öğrencilerin *en uzun süre yaşadıkları* yer ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmamıştır ($p>0,05$) (Tablo 7). Literatürde çalışma bulgusundan farklı sonuçlar yer almaktadır. Bardakçı Bayar'ın (2016) çalışmasında, öğretmenlerin kent kökenlik/kırsal kökenliliğe göre LGYT ölçeği puan ortalamaları açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu; kır kökenden olan öğretmenlerin, kent kökenli/kırsal kökenli öğretmenlere göre puanlarının anlamlı olarak daha düşük olduğu görülmüştür (13). Ummak'ın (2012) Mersin Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrencilerin üniversite öncesi yaşamlarının büyük bir bölümünün geçtiği yere göre lezbiyen ve geylere yönelik tutumları incelediği çalışmasında; kent kökenli olanların tutum puanlarının kır kökenden olanlara oranla daha yüksek olduğu görülmüştür. Bu sonuç, kent kökenli olanların geçmişte karşılaştığı insan çeşitliliğinin, bu insanlarla temas etme olanağının çokluğunun, uyarıcıların fazlalığının, bilgiye erişimdeki kolaylığın, birey üzerindeki toplumsal kontrol mekanizmalarının kırsal kesimde yaşayanlara oranla çok daha az olmasının, düşünce ve davranış sistemini geliştirmede, bireysel kararlar almada daha özgür olabilmelerinin etkisi olabileceğine bağlanmıştır (21). Snively ve arkadaşları (2004), kırsal kesimde, daha az nüfuslu yerleşim yerlerinde yaşayan kişilerin daha homofobik olma eğiliminde olduklarını; bu durumun sosyal iletişim ağı ve kırsal kesimde yaşayan kişilerin eşcinsel bireylerle sosyal iletişime geçme olanaklarının azlığıyla ilişkili olduğunu belirtmişlerdir (32). Chadha'nın (2004) çalışmasında, kentte yaşayanların kırsal alandakilere göre eşcinsellere yönelik daha olumlu tutum içinde buldukları görülmüştür (53).

Öğrencilerin *memleketleri* ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmamıştır ($p>0,05$) (Tablo 8). Çalışma bulgusu ile benzer şekilde, Ummak'ın (2012) çalışmasında, öğrencilerin doğum yeri ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmamıştır (21). Çalışma bulgusundan farklı olarak, Weishut (2000) çalışmasında cinsel önyargının yaşanılan yere göre değiştiğini belirtmekte; kültürlerarası farklılıklara işaret ederek Batılı olmayan toplumlarda karşı cinsiyetçiliğin daha belirgin olduğunu aktarmaktadır (54).

Öğrencilerin *anne ve babalarının öğrenim durumu* ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmamıştır ($p>0,05$) (Tablo 9). İstatistiksel olarak anlamlı olmamakla birlikte, anne ve babaların öğrenim

durumu arttıkça olumsuz tutumların da arttığı görülmektedir. Bu sonuç, eğitim seviyesi yüksek ebeveynlere sahip olan öğrencilerin ailelerinin eşcinselliği kendi sosyal statülerine yakıştıramadıkları, eşcinselliğin daha çok düşük eğitim seviyesi ve sosyo-ekonomik düzeyde görülen bir durum olarak algılamaları şeklinde yorumlanmıştır. Ayrıca, eşcinsel yaşamın toplum içindeki damgalanma ve yaşadıkları güçlükler ile ilgili daha fazla bilgi sahibi olmalarının da bu sonuçta etkili olmuş olabileceği düşünülmektedir. Çalışma bulgusunun aksine, Gönenç ve Erenel'in (2017) çalışmasında, hemşirelik öğrencilerin annelerinin eğitim düzeyi yükseldikçe homofobik tutumlarının azaldığı bulunmuştur (49).

Öğrencilerin *anne ve babalarının çalışma durumu* ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmamıştır ($p>0,05$) (Tablo 10). İstatistiksel olarak anlamlı olmamakla birlikte, çalışan ebeveyne sahip olan öğrencilerin tutumlarının daha olumsuz olduğu görülmektedir. Bu sonuç, ebeveynlerin çalışıyor olmasının, belli bir sosyal statüye sahip olmaları, bu nedenle çocuklarından beklentilerinin daha yüksek olmasına bağlı önyargılarının olduğu şeklinde yorumlanmıştır. Çalışma bulgusundan farklı olarak, Erbaydar ve ark.'nın (2015) çalışmasında hemşirelik öğrencilerinden annesi gelir getiren bir işte çalışmayanların homofobik tutumları daha yüksek bulunmuştur (50).

Öğrencilerin *ailelerinin ekonomik durumu* ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0,05$) (Tablo 11). Ekonomik durumunun yüksek olduğunu belirtenlerin eşcinselliğe yönelik tutumlarının, ekonomik durumunu orta olarak belirtenlere göre daha olumsuz olduğu saptanmıştır. Bu sonuç, ailesinin ekonomik durumunu yüksek olarak belirten öğrencilerin, eşcinselliğin aileleri tarafından kabul edilebilir bir durum olmadığı şeklinde yorumlanmıştır. Ailenin sosyal statüsünün yüksek olması, çevresinde farklı cinsel yönelimleri olan bireylerle daha fazla etkileşimde olabilecekleri, bu nedenle de bu bireylere ön yargılarının olduğu şeklinde yorumlanmıştır.

Öğrencilerin *kardeş sayısı* ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmamıştır ($p>0,05$) (Tablo 12). İstatistiksel olarak anlamlı olmamakla birlikte, kardeş sayısı arttıkça öğrencilerin tutumlarının daha olumlu olduğu görülmektedir. Bu sonuç, çok sayıda kardeşi olan öğrencilerin,

kardeşlerinin eşcinsel birey tanıdığı olabileceği ya da bu bireylerle etkileşimde bulunmuş olmalarının kardeşler arasında bilgi paylaşımı ile olumsuz yargıları ortadan kaldırmış olabileceği şeklinde yorumlanmıştır. Literatürde, kardeş sayısına ilişkin bir bulguya rastlanmamıştır.

Öğrencilerin *erkek/kız arkadaşı olma* durumu ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmamıştır ($p>0,05$) (Tablo 13). Literatürde çalışma bulgusunu destekleyen çalışmalar yer almaktadır. Herk ve Gonzalez-Rivera'nın (2006) çalışmasında, medeni durum açısından eşcinsellere yönelik tutumlarda anlamlı bir farklılığın olmadığını bulunmuştur (26). Gelbal ve Duyan'ın (2006) çalışmasında, erkek/kız arkadaşı olma durumu ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmamıştır (55). Çalışma bulgusundan farklı olarak, Bardakçı Bayar'ın (2016) çalışmasında, öğretmenlerin medeni durumları ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmış, bekar olan öğretmenlerin puanının daha yüksek olduğu görülmüştür (13). Lewis ve Taylor (2001) ise, halkın eşcinsel öğretmenlere yönelik tutumlarını incelediği çalışmasında; evli olanların bekâr ve diğer olanlara oranla daha olumsuz tutuma sahip olduklarını bulmuştur (56).

Öğrencilerin *tanıdığı lezbiyen/gey birey olma durumu* ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0,05$) (Tablo 14). Lezbiyen/gey birey tanıdığı söyleyenlerin eşcinselliğe yönelik tutumlarının, diğerlerine göre daha olumlu olduğu saptanmıştır. Çalışma bulgusu ile benzer şekilde, Bardakçı Bayar'ın (2016) çalışmasında, öğretmenlerden gey/lezbiyen tanıdığı olanların tutum puan ortalamalarının tanıdığı olmayan öğretmenlerin puanlarından yüksek olduğu görülmektedir (13). Bakır Ayğar, Gündoğdu ve Ayğar'ın (2015) Mersin Üniversitesi öğrencilerinin eşcinsellere yönelik tutumları üzerine yaptığı çalışmada; eşcinsel tanıdığı olan öğrencilerin eşcinsellere yönelik tutumlarının eşcinsel tanıdığı olmayanlara göre daha olumlu olduğu belirtilmiştir (28). Birnbaum ve Brandt'ın (2002), Şah'ın (2012) ve Çırakoğlu'nun (2006) çalışmalarında, LGBT bireylerle olumlu sosyal ilişkilerin ve tanışıklığın, bu kişilere yönelik olumlu tutum ve inançlarla ilişkili olduğunu ve olumsuz tutumların değişmesine katkıda bulunabileceğini belirtmektedir (30, 45,57). Erbaydar ve ark.'nın (2015) çalışmasında hemşirelik öğrencilerinden, LGBT arkadaşı olanların homofobik tutumları daha düşük bulunmuştur (50). Gelbal ve Duyan'ın (2006)

çalışmasında da, homoseksüel birey tanıdığı olanların tutumlarının daha olumlu olduğu görülmüştür (55).

Öğrencilerin *lezbiyen/gey ile bireylerle arkadaşlık etme durumu* ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0,05$) (Tablo 15). Lezbiyen/gey birey ile arkadaşlık edeceğini söyleyenlerin eşcinselliğe yönelik tutumlarının, diğerlerine göre daha olumlu olduğu saptanmıştır. Literatürde çalışma ile benzerlik gösteren sonuçlar yer almaktadır. Gönenç ve Erenel'in (2017) çalışmasında, hemşirelik öğrencilerinden eşcinsel arkadaşı olduğunu belirtenlerin homofobi düzeyleri düşük bulunmuştur (49). Gelbal ve Duyan'ın (2006) çalışmasında, homoseksüel bireylerle arkadaşlık etme durumu ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır, arkadaşlık ettiğini ifade edenlerin tutumlarının daha olumsuz olduğu saptanmıştır (55). Iraklis'in (2010) üniversite öğrencileriyle yaptığı çalışmada, öğrencilerin lezbiyen ve geylerle yakınlık kurmalarının tutumları üzerindeki etkisi incelenmiş; eşcinsellere yönelik daha olumsuz tutumda bulunan öğrencilerin lezbiyen ve geylerle hiç kontakta bulunmayan öğrenciler olduklarını saptanmıştır (58).

Öğrencilerin *ailelerinde lezbiyen/geyler ile ilgili konuşulma durumu* ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0,05$) (Tablo 16). Ailelerinde lezbiyen/geyler ile ilgili konuşulduğunu söyleyenlerin eşcinselliğe yönelik tutumlarının, diğerlerine göre daha olumsuz olduğu saptanmıştır. Bu sonuç, aileleri ile eşcinsellik ile ilgili yapılan konuşmaların daha çok, bu durumun istenmeyen bir durum olarak ele alındığını, buna bağlı olarak ta öğrencilerin düşüncelerinin olumsuz olduğunu düşündürmüştür. Literatürde çalışma bulgusu ile benzerlik gösteren çalışmalar yer almaktadır. Oksal (2008), Türkiye'deki ailesel örüntülerin eşcinsellere yönelik tutumlarla olan ilişkisini incelediği çalışmasında, anne-babaların cinsel önyargılarının çocuklarına göre daha fazla olduğunu bulmuştur (44). Gelbal ve Duyan'ın (2006) çalışmasında, başkaları ile homoseksüellik ile ilgili konuşma durumunun LGBT bireylere tutumda etkili olduğu belirtilmiştir (55).

Öğrencilerin *ebeveynlerinin lezbiyen/geylere yönelik görüşleri* ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0,05$) (Tablo 17). Ebeveynlerin görüşlerinin olumsuz olduğunu söyleyenlerin eşcinselliğe yönelik tutumlarının, diğerlerine göre daha olumlu olduğu saptanmıştır. Bu sonuç, ailelerin gençlerle olan kuşak farklılıkları nedeniyle farklı cinsel yönelimleri kabullenmede güçlük yaşadıkları, gençlerin ise bu kişilerle sosyal etkileşimde olmuş olabileceklerinin ön yargılarını ortadan kaldırdığını düşündürmüştür. Kabacaoğlu'nun (2015) gey ve lezbiyenlerde açılma sürecini incelediği çalışmasında, toplumsal cinsiyet kalıplarının ve ailenin inançlarının cinsel yönelimi kabullenmeyi zorlaştırdığı belirtilmiştir (59).

Öğrencilerin *lezbiyen/gey olduğunu ifade eden bireye bakım verme durumu* ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0,05$) (Tablo 18). Lezbiyen / gey olduğunu ifade eden bireye bakım verdiğini söyleyen öğrencilerin tutumlarının daha olumsuz olduğu saptanmıştır. Bu sonuç, öğrencilerin bireylere bakım verme süreci içerisinde olumsuz deneyim yaşamış olmalarından kaynaklanmış olabilir. Literatürde çalışma bulgusundan farklı sonuçlar yer almaktadır. Anderssen (2002), eşcinsellerle olumlu sosyal ilişkilerde bulunan kişilerin ve bu olumlu ilişkilerin derecesinin artmasının eşcinsellere ilişkin tutumları olumluya doğru kaydırabileceğini belirtmektedir (25). Çiffiliz (2009), eşcinsel kişilerle sosyal ilişki kurmanın eşcinsellere yönelik önyargılı tutumları azalttığını belirtmiştir (29).

Öğrencilerin *lezbiyen/ gey bir bireye bakım verme konusundaki görüşleri* ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0,05$) (Tablo 19). Diğer bireylere bakım vermekten farklı olmadığını belirten öğrencilerin eşcinselliğe yönelik tutumlarının, diğerlerine göre daha olumlu olduğu saptanmıştır. Cinsel yönelimli bireylerin sorunları ve uygun bakımına ilişkin sağlık profesyonellerinin eğitimi çok önemlidir, sağlık profesyonelleri gey kültürüne yabancı olduklarında eşcinsellere bakım sunarken rahat olamadıklarını rapor etmişlerdir (11). Yapılan araştırmalar eşcinsel bireylerin sağlık hizmeti alımında eşitsizlik yaşadıklarını göstermektedir. McNair ve ark.'nın (2001) çalışmasında, eşcinsel bireylerin sağlık hizmetinden eşit faydalanamamasında damgalama ve homofobinin etken olduğu belirtilmiştir (36). Eşcinsel bireylerin hetereroseksüellere göre sağlık profesyonelleriyle iletişimlerinde negatif deneyimler yaşadıkları saptanmıştır (38).

Gönel ve Erenel'in (2017) çalışmasında, hemşirelik öğrencilerinden hastasının homoseksüel olduğunu öğrendiklerinde davranışlarında değişiklik olmayacağını belirtenlerin homofobi düzeyleri diğerlerinden düşük bulunmuştur (49). Bu sonuçlar, çalışma bulgusunu desteklemektedir.

6.SONUÇ VE ÖNERİLER

Okan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümüne devam eden öğrencilerin lezbiyen ve geylere yönelik tutumları ve bu tutumlara etki eden faktörleri belirlemek amacıyla yapılan bu çalışmada aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir.

- Öğrencilerin %35,8'inin tanıdığı gey/lezbiyen birey olduğu ve %66'sının gey/lezbiyen birey ile arkadaşlık edeceğini belirttiği saptanmıştır (Tablo 2).
- Öğrencilerin %79'unun ailesinde gey/lezbiyenler ile ilgili konuşulmadığı ve %40,1'inin ebeveynlerin gey/ lezbiyenlere yönelik görüşlerinin olumsuz olduğu belirlenmiştir (Tablo 2).
- Öğrencilerin, %16'sı hemşire olarak gey/lezbiyen bireye bakım verdiğini ve %87,7'si gey/lezbiyen bireye bakım vermenin diğer bireylere bakım vermektan farklı olmadığını ifade etmiştir (Tablo 2).
- Öğrencilerin LGYT ölçeği puan ortalaması $27,88 \pm 9,28$ olarak bulunmuştur (Tablo 3).
- Öğrencilerin *yaş grupları* ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmamıştır ($p > 0,05$) (Tablo 4).
- Öğrencilerin *cinsiyetleri* ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p < 0,05$) (Tablo 5). Kadın öğrencilerin eşcinselliğe yönelik tutumlarının, erkek öğrencilere göre daha olumlu olduğu saptanmıştır.
- Öğrencilerin *devam ettikleri sınıf* ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p < 0,05$) (Tablo 6). Birinci sınıfa devam eden öğrencilerin eşcinselliğe yönelik tutumlarının, diğer sınıflardaki öğrencilerden daha olumsuz olduğu, öğrencilerin sınıfları arttıkça tutumlarının daha olumlu olduğu saptanmıştır.
- Öğrencilerin *en uzun süre yaşadıkları yer* ve *memleketleri* ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmamıştır ($p > 0,05$) (Tablo 7- 8).
- Öğrencilerin *anne ve babalarının öğrenim durumu* ve *anne ve babalarının çalışma durumu* ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmamıştır ($p > 0,05$) (Tablo 9-10).

- Öğrencilerin *ailelerinin ekonomik durumu* ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0,05$) (Tablo 11). Ekonomik durumu yüksek olanların tutumlarının daha olumsuz olduğu saptanmıştır.
- Öğrencilerin *kardeş sayısı* ve *erkek/kız arkadaşı olma* ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmamıştır ($p>0,05$) (Tablo 12-13).
- Öğrencilerin *tanıdığı lezbiyen/gey birey olma durumu* ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0,05$) (Tablo 14). Tanıdığı birey olduğunu ifade edenlerin tutumlarının daha olumlu olduğu belirlenmiştir.
- Öğrencilerin *lezbiyen/gey ile bireylerle arkadaşlık etme durumu* ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0,05$) (Tablo 15). Lezbiyen/gey birey ile arkadaşlık edeceğini söyleyenlerin eşcinselliğe yönelik tutumlarının, diğerlerine göre daha olumlu olduğu saptanmıştır.
- Öğrencilerin *ailelerinde lezbiyen/geyler ile ilgili konuşulma durumu* ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0,05$) (Tablo 16). Ailelerinde lezbiyen/geyler ile ilgili konuşulduğunu söyleyenlerin eşcinselliğe yönelik tutumlarının, diğerlerine göre daha olumsuz olduğu saptanmıştır.
- Öğrencilerin *ebeveynlerinin lezbiyen/geylere yönelik görüşleri* ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0,05$) (Tablo 17). Ebeveynlerin görüşlerinin olumsuz olduğunu söyleyenlerin eşcinselliğe yönelik tutumlarının, diğerlerine göre daha olumlu olduğu saptanmıştır.
- Öğrencilerin *lezbiyen/gey olduğunu ifade eden bireye bakım verme durumu* ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0,05$) (Tablo 18). Lezbiyen / gey olduğunu ifade eden bireye bakım verdiğini söyleyen öğrencilerin tutumlarının daha olumsuz olduğu saptanmıştır.
- Öğrencilerin *lezbiyen/ gey bir bireye bakım verme konusundaki görüşleri* ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0,05$) (Tablo 19). Diğer bireylere bakım vermekten farklı olmadığını belirten öğrencilerin eşcinselliğe yönelik tutumlarının, diğerlerine göre daha olumlu olduğu saptanmıştır.

Bu sonuçlar doğrultusunda aşağıdaki önerilerde bulunulmuştur:

- Öğrencilere eğitimleri sırasında eşcinsel bireylere yaklaşım ve hemşirelik bakımına ilişkin eğitimlerin verilmesi,
- Erkek öğrencilerle olumsuz tutumlarının nedenlerinin belirlenmesi amacıyla niteliksel çalışmaların yapılması,
- Öğrencilerin ebeveynlerinin eşcinsel bireylere yaklaşım konusunda eğitimlere katılması konusunda bilgilendirilmelerin yapılması,
- Klinikte çalışan hemşirelerden eşcinsel bireylere bakım vermiş ve vermemiş olanların tutumlarının belirlenmesi amacıyla farklı çalışmaların planlanması
- Daha büyük örneklem grubuyla, farklı fakültelerde öğrenim gören öğrencilerle benzer çalışmaların yapılması önerilmektedir.

KAYNAKLAR

1. Duyan V, Gelbal S. “Lezbiyen ve geylere yönelik tutum (LGYT) ölçeği: Güvenirlilik ve geçerlik çalışması”, *HIV/AIDS Dergisi*, 2004, 7(3) 106-112.
2. Sakallı Uğurlu N. “Eşcinsellere İlişkin Tutumlar: Türkiye’de Yapılan Görgül Çalışmalar”, *Türk Psikoloji Yazıları*, 2006, 9 (17):53-69.
3. Güney N, Kargı E, Çorbacı Oruç, A. “Üniversite öğrencilerinin eşcinsellik konusundaki görüşlerinin incelenmesi”, *Turkish Journal of HIV/AIDS*, 2004, 7:131 –137.
4. Meyer IH. “Prejudice, social stress and mental health in lesbian, gay and bisexual populations: conceptual issues and research evidence”, *Psychol Bull*, 2003, 129(5):674-697.
5. Baird V. *Cinsel Çeşitlilik: Yönelimler, Politikalar, Haklar ve İhlaller*, Metis Yayınları, İstanbul, 2004:142.
6. Çabuk FD. *Tıp Öğrencileri Ve Hekimlerin Eşcinsellik Hakkındaki Tutumları Ve Gey Ve Lezbiyenlerin Sağlık Hizmeti Deneyimleri* (Tez). Gazi Üniversitesi, Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı Uzmanlık Tezi, Ankara, 2010.
7. Akdaş Mitrani AT. “Eşcinsellere yönelik olumsuz tutumlar: meslek grupları ve ilişkileri özellikler”, *Turkish Journal of Forensic Sciences*, 2008, 7:23-30.
8. Sungur MZ, Yalnız O. “Transseksüalite: İlgili kavramlar ve cinsiyet düzenleme girişimleri”, *Klinik Psikiyatri*, 1999, 1:49-54.
9. McNair RP. “Lesbian health inequalities: a cultural minority issue for health professionals”, *Med J Aust*, 2003, 16:178(12):643-645.
10. Eliason MJ, Dibble S, DeJoseph J. “Nursing's silence on lesbian, gay , bisexual, and transgender issues: the need for emancipatory efforts”, *ANS Adv Nurs Sci*, 2010, 33(3):206-218.
11. Çelik DB, Şahin NH. “Cinsel Yönelimler: Sağlık Personelinin Yaklaşımı”, *Literatür Sempozyum Dergisi*, 2012, 1, 15-23.
12. Taşkın L. *Doğum ve Kadın Sağlığı*, 13.Baskı, Akademisyen Kitabevi, İstanbul, 2015.
13. Bardakçı Bayar E. *Öğretmenlerin Eşcinsel Bireylere Yönelik Tutumlarının İncelenmesi* (Tez). Mersin Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Rehberlik Ve Psikolojik Danışmanlık Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Mersin, 2016.

14. Tuzer V. Eşcinsellik, Travestilik, Transseksüellik, Geylerin ve Lezbiyenlerin Sorunları ve Toplumsal Barış İçin Çözüm Arayışları, Kaos GL Kitapları Ankara, 2004: syf:5-8.
15. Yıldırım T. *Üniversite Çağındaki Ergenlerin Cinsel Bilgi Tutum ve Davranışları* (Tez). Trakya Üniversitesi, Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı Tıpta Uzmanlık Tezi; 2008.
16. Metin Z. *Üniversite son sınıf öğrencilerinin cinsel sağlık ve üreme sağlığı bilgi düzeyleri* (Tez). Okan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi; 2015.
17. Davidson GC, Neale JM. Cinsel bozukluklar ve cinsel kimlik bozukluklar. İhsan D (Çeviri Editörü). Anormal Psikolojisi, Türk Psikologlar Derneği Yayını, 7. Basım, Ankara, 2004: 400.
18. Oral G. Adli Psikiyatri, İ.Ü. Basımevi, İstanbul, 1999: syf: 1504–1510.
19. Alkan E. *Farklı Cinsel Yönelime Sahip Bireylerin Yaşam Doyumu, Stresle Başa Çıkma Stratejileri Ve Psikolojik Dayanıklılık Düzeylerinin Karşılaştırılması* (Tez). Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitimde Psikolojik Hizmetler Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi; 2014.
20. Özkan T. *Türkiye’de eşcinsellik ve Kaos GL grubu* (Tez). Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Antropoloji Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, 2004.
21. Ummak E. *Mersin Üniversitesi Öğrencilerinin Eşcinsellere Yönelik Tutumlarının İncelenmesi* (Tez). Mersin Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi; 2012.
22. Duyan V, Tuncay T, Sevin Ç, Erbay E. “Sosyal Hizmet Öğrencilerinin Eşcinselliğe Yönelik Tutumları: Bir Atölye Eğitiminin Etkileri”, *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 2011, 22(2):7-18.
23. Herek GM. The psychology of sexual prejudice. Garnets LD, Kimmel DC (Editors). *Psychological Perspectives On Lesbian, Gay, And Bisexual Experiences*. Second Edition. New York: Columbia University Press, 2003, 157-164.
24. Franzoi SL. *Social Psychology* (third edition). New York: McGraw Hill, 2003, 609.

25. Anderssen N. "Does Contact With Lesbians And Gays Lead To Friendlier Attitudes? A Two Year Longitudinal Study", *Journal of Community & Applied Social Psychology*, 2002, 12:124-136.
26. Herek GM, Gonzale Rivera M. "Attitudes toward homosexuality among U.S. residents of Mexican descent", *Journal of Sex Research*, 2006, 43, 122-135.
27. Davies M. "Correlates of negative attitudes toward gay men: sexism, male role norms, and male sexuality", *Journal of Sex Research*, 2004, 41 (3):259–266.
28. Bakır Ayğar B, Gündoğdu M, Ayğar H. "Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Eşcinsellere Yönelik Tutumları", *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2015, 8(41):769-777.
29. Çiffiliz G. *Yetişkin Bağlanma Stilleri, Keşfetme Yönelimi ve Deneyime Açıklık Kişilik Özelliği ile Eşcinselliğe İlişkin Tutumlar Arasındaki İlişkiler (Tez)*, Haccettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi; 2009.
30. Birnbaum GE, Brandt DL. "Gender Differences In The Experience Of Heterosexual Intercourse", *The Canadian Journal of Human Sexuality*, 2002, 11(3-4): 143-158.
31. Parker A, Bhugra D. "Attitudes of British medical students towards male homosexuality", *Sexual & Relationship Therapy*, 2000, 15(2): 141-149.
32. Snively CA, Kreuger L, Stretch JJ, Watt W, Chadha J. "Understanding homophobia", *Journal of Gay & Lesbian Social Services*, 2004, 17 (1): 59-81.
33. Kan RWM, Au KP, Chan WK, Cheung LWM, Lam CY, Liu HHW, Ng LY, Wong WC. "Homophobia in medical students of the university of Hong Kong", *Sex Education Journal*, 2009, 9 (1), 65-80.
34. Jones MK, Pynor RA, Sullivan G, Weerakoon P. "A study of attitudes toward sexuality issues among health care students in Australia", *Journal of Lesbian Studies*, 2002, 6(3): 73-86.
35. Aggarwal O, Sharma AK, Chhabra P. "Study in Sexuality of Medical College Students in India", *Journal of Adolescent Health*, 2000, 26: 226–229.
36. McNair RP, Anderson S, Mitchell A. "Addressing health inequalities in Victorian lesbian, gay, bisexual and transgender communities", *Health Promotion Journal of Australia*, 2001, 11(1):305-311.
37. Dahan R, Feldman R, Hermoni D. "The importance of sexual orientation in the medical consultation", *Harefuah*, 2007, 146(8):626-630.

38. Yen CF, Pan SM, Hou SY, Liu HC, Wu SJ, Yang WC, Yang HH. "Attitudes toward gay men and lesbians and related factors among nurses in Southern Taiwan", *Public Health*, 2007, 121(1):73-9.
39. Kitts RL. "Barriers to optimal care between physicians and lesbian, gay, bisexual, transgender, and questioning adolescent patients", *J Homosex*, 2010, 57(6):730-47.
40. Hatzenbuehler ML, Phelan JC, Link BG. "Stigma as a fundamental cause of population health inequalities", *Am J Public Health*, 2013, 103(5):813-821.
41. Weisz VK. "Social justice considerations for lesbian and bisexual women's health care", *J Obstet Gynecol Neonatal Nurs*, 2009, 38(1):81-87.
42. Hotun Şahin N, Bilgiç D. "Toplumda Eşcinsellere Yönelik Tutumlar ve Lezbiyen Kadınlarda Sağlık Eşitsizliği", *HSP*, 2016, 3(3):216-225.
43. Beycan Ekitli G, Çam MO. "Bakım Sürecinde Zorlandığımız Alan LGBTİ'ye Yönelik Bir Gözden Geçirme", *Psikiyatri Hemşireliği Dergisi*, 2017, 8(3):179-187.
44. Oksal A. "Turkish family members' attitudes toward lesbians and gay men", *Sex Roles*, 2008, 58: 514-525.
45. Şah U. "Eşcinselliğe, Biseksüelliğe ve Transseksüelliğe İlişkin Tanımlamaların Homofobi ve LGBT Bireylerle Tanışıklık Düzeyi ile İlişkisi", *Psikoloji Çalışmaları Dergisi*, 2012, 32(2):23-49.
46. Ekitli GB, Eroğlu S. "Bir Hemşirelik Fakültesi öğrencilerinin eşcinselliğe ilişkin görüş ve tutumları", IV.Uluslararası VIII.Ulusal Psikiyatri Hemşireliği Kongresi Bildiri Kitabı, Manisa, 6-9 Kasım 2016, 294.
47. Özyurt BE, Duyan V. "The Comparison of Grandparents', Parents', and Young People's Attitudes Toward Lesbians and Gay Men in Turkey", *Journal of GLBT Family Studies*, 2017, 13:1, 40-55
48. Steffens MC, Wagner C. "Attitudes toward lesbians, gay men, bisexual women, and bisexual men in Germany", *The Journal of Sexual Research*, 2004, 41(2):137-149.
49. Gönenç İM, Erenel AŞ. "Hemşirelik Öğrencilerinin Homofobik Tutumlarının ve etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi", I. Uluslararası Sağlık Bilimleri Kongresi, Aydın, 29 Haziran-1 Temmuz 2017, 753.

50. Erbaydar NP, Çilingirođlu N, Yavuz Sarı Ö, Yılmaz R. ve ark. “Hemşirelik öğrencilerinin cinsel yönelim ve cinsiyet kimliğiyle ilgili bakış açılarının değerlendirilmesi”, 18. Ulusal Halk Sağlığı Kongresi, Konya, 5-9 Ekim 2015.
51. Saraç L. “Beden eğitimi öğretmen adaylarının eşcinsellere yönelik bilgileri, tutumları ve dindarlık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi”, *Pamukkale Journal of Sport Sciences*, 2014, 5(1):77-91.
52. Lambert EG, Ventura LA, Hall DE, Cluse-Tolar T. “College students’ views on gay and lesbian issues: Does education make a difference?”, *Journal of Homosexuality*, 2006, 50(4):1-30.
53. Chadha J. “Understanding homophobia: Preparing for practice realities in urban and rural settings”, *Journal of Gay & Lesbian Social Services*, 2004, 17(1):59-81.
54. Weishut DJN. “Attitudes toward homosexuality: An overview”, *The Israel Journal of Psychiatry and Related Sciences*, 2000, 37 (4):308-319.
55. Gelbal S, Duyan V. “Attitudes of university students toward lesbians and gay men in Turkey”, *Sex Roles*, 2006, 55:573-579.
56. Lewis GB, Taylor HE. “Public opinion toward gay and lesbian teachers”, *Review of Public Personnel Administration*, 2001, 21(2):133-151.
57. Cırakođlu OC. “Perception of homosexuality among Turkish University students: The role of labels, gender, and prior contact”, *The Journal of Social Psychology*, 2006, 146(3): 293-305
58. Iraklis G. “Predictors of Grek students’ attitudes towards lesbians and gay men”, *Psychology and Sexuality Journal*, 2010, 2 (1):170-179.
59. Kabacaoğlu G. *Gey ve Lezbiyenlerde Açılma Süreci: Nitel Bir Çalışma (Tez)*, Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi; 2015.

EKLER

EK-1: ANKET FORMU

Sevgili Öğrenciler,

Bu çalışma Okan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Yüksek Lisans programı yüksek lisans tezi olarak yapılmaktadır. Çalışmanın amacı, sizlerin lezbiyen ve geylere yönelik tutumlarınızı belirlemektir. Çalışmada isminiz sorulmamaktadır. Yanıtlarınız çalışma dışında herhangi bir amaçla kullanılmayacaktır. Çalışmaya katılımınız için teşekkür ederiz.

Ekin SADIÇ
Okan Üniversitesi S.B.E.
Hemşirelik Yüksek Lisans Programı Öğrencisi

Sosyo –Demografik Özellikler

1. Yaşınız.....
2. Cinsiyetiz
 Kız Erkek
3. Devam ettiğiniz sınıf
 1.sınıf 2. Sınıf 3.sınıf 4.sınıf
4. Şimdiye kadar en uzun süre ile yaşadığınız yer nedir?
 Köy-Kasaba İlçe İl Büyük Şehir
5. Memleketiniz neresi?
 Marmara Bölgesi Karadeniz bölgesi
 Ege bölgesi Akdeniz bölgesi
 İç Anadolu Bölgesi Güney doğu Anadolu Bölgesi
 Doğu Anadolu Bölgesi
6. Dini inancınızı nasıl değerlendirirsiniz?
 İnançlı İnançsız
7. Annenizin eğitim düzeyi aşağıdakilerden hangisidir?
 Okur Yazar Değil İlköğretim Ortaöğretim Üniversite
8. Babanızın eğitim düzeyi aşağıdakilerden hangisidir?
 Okur Yazar Değil İlköğretim Ortaöğretim Üniversite
9. Anneniz çalışıyor mu?
 Evet Hayır
10. Babanız çalışıyor mu?
 Evet Hayır

11. Aşağıdakilerden hangisi ailenizin ekonomik düzeyini en iyi şekilde ifade etmektedir?
( )Düşük ( )Orta ( )Yüksek ( )Çok Yüksek
12. Kaç kardeşiniz var?
( )yok ( )1 ( )2-3 ( )4 ve üzeri
13. Erkek/ kız arkadaşınız (sevgiliniz) var mı?
( ) Evet ( ) Hayır
14. Tanıdığınız lezbiyen/ gey kimse var mı?
( ) Evet ( ) Hayır
15. Gey/ lezbiyen bir kişi ile arkadaşlık eder misiniz?
( ) Evet ( ) Hayır
16. Ailenizde (anne, baba, kardeş) gey/ lezbiyeneler ile ilgili konuşulur mu?
( ) Evet ( ) Hayır
17. Ebeveynlerinizin (anne ve baba) gey ve lezbiyenlere yönelik tutumları nasıldır?
( ) olumlu ( ) olumsuz ( ) ne olumlu, ne de olumsuz
18. Şimdiye kadar hemşire olarak hiç gey/ lezbiyen olduğunu ifade eden bireylere bakım verdiniz mi?
( ) Evet ( ) Hayır
19. Lezbiyen/ gey bir bireye bakım verme fikri size ne düşündürüyor?
( ) Benim için diğer bireylere bakım vermektan farklı değil
( ) Bu bireylere bakım verecek olmaktan rahatsızlık duyarım
( ) Bu bireylere bakım vermemeyi tercih etme gibi bir hakkım olsa bunu tercih ederim.
( ) Her ne kadar bu bireylere bakım vermeyi istemesem de işim gereği bakım veririm.

Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği

Tutum Maddeleri	Hiç katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum
Erkek eşcinsellerin (geylerin) iğrenç olduğunu düşünüyorum.	( )	( )	( )	( )	( )
Erkek eşcinselliği bir sapkınlıktır.	( )	( )	( )	( )	( )
<i>Erkek eşcinselliği erkeklerdeki cinselliğin doğal bir dışavurumudur.</i>	( )	( )	( )	( )	( )
İki erkek arasındaki seks apaçık yanlıştır.	( )	( )	( )	( )	( )
<i>Erkek eşcinselliği <u>kınanmaması</u> gereken sadece farklı bir yaşam tarzıdır.</i>	( )	( )	( )	( )	( )
Kadın eşcinsellerin (lezbiyenlerin) iğrenç olduğunu düşünüyorum.	( )	( )	( )	( )	( )
Kadın eşcinselliği bir sapkınlıktır.	( )	( )	( )	( )	( )
<i>Kadın eşcinselliği kadınlardaki cinselliğin doğal bir dışavurumudur.</i>	( )	( )	( )	( )	( )
İki kadın arasındaki seks apaçık yanlıştır.	( )	( )	( )	( )	( )
<i>Kadın eşcinselliği <u>kınanmaması</u> gereken sadece farklı bir yaşam tarzıdır.</i>	( )	( )	( )	( )	( )

EK-2: ETİK KURUL ONAYI

OKAN ÜNİVERSİTESİ Etik Kurul Kararı

Toplantı Tarihi: 03.05.2017

Toplantı Sayısı: 83

Toplantıya Katılanlar:

Prof. Dr. Mithat Kıyak	(Başkan)
Prof. Dr. Mazhar Semih Baskan	(Üye)
Prof. Dr. Dilek Öztürk	(Üye)
Prof. Dr. Ali Tayfun Atay	(Üye)
Yrd. Doç. Dr. Nermin Bölükbaşı	(Üye)
Yrd. Doç. Dr. Nihat Özaydın	(Üye)
Yrd. Doç. Dr. Didem Torun Özkan	(Üye)
Yrd. Doç. Dr. Erdiñ Ünal	(Üye)
Yrd. Doç. Dr. Kerime Derya Beydağ	(Üye)

Okan Üniversitesi Etik Kurulu 03.05.2017 tarihinde Prof. Dr. Mithat Kıyak Başkanlığında toplandı.

Yapılan görüşmeler sonucunda;

Karar 5. Üniversitemiz Sağlık Bilimleri Enstitüsü – Hemşirelik Bölümünden **Ekin SADIÇ**'ın “**Hemşirelik Öğrencilerinin Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutumları ve Etkileyen Faktörler**” başlıklı çalışması için başvuru talebi uygun görülüp oy birliği ile onaylanmıştır.

Prof. Dr. Mithat Kıyak
(Başkan)

Prof. Dr. Mazhar Semih Baskan
(Üye)

Prof. Dr. Dilek Öztürk
(Üye)

Prof. Dr. Ali Tayfun Atay
(Üye)

Yrd. Doç. Dr. Nermin Bölükbaşı
(Üye)

Yrd. Doç. Dr. Nihat Özaydın
(Üye)

Yrd. Doç. Dr. Erdiñ Ünal
(Üye)

Yrd. Doç. Dr. Didem Torun Özkan
(Üye)

Yrd. Doç. Dr. Kerime Derya Beydağ
(Üye)

EK-3: ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

<i>Adı</i>	Ekin	<i>Soyadı</i>	SADIÇ
<i>Doğum Yeri</i>	Bakırköy	<i>Doğum Tarihi</i>	30.06.1990
<i>Uyruğu</i>	T.C	<i>Telefon</i>	(536)987 45 44
<i>e-mail</i>	eknsdc@hotmail.com		

Eğitim Düzeyi

	<i>Mezun Olduğu Kurum</i>	<i>Mezuniyet Yılı</i>
<i>Yüksek Lisans</i>	Okan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü	2018
<i>Lisans</i>	Haliç Üniversitesi Sağlık Bilimleri Y.O.	2012
<i>Lise</i>	Çemberlitaş Kız Lisesi	2007

İş Deneyimi

<i>Görevi</i>	<i>Kurum</i>	<i>Süre</i>
Ebe	Amerikan Hastanesi	2012-Halen

Yabancı Diller

<i>Yabancı Diller</i>	<i>Okuduğunu Anlama</i>	<i>Konuşma</i>	<i>Yazma</i>	<i>YDS Puanı</i>	<i>Diğer Puan</i>
<i>İngilizce</i>	Orta	Orta	Orta	-	-

Bilgisayar Bilgisi: Microsoft Word, Microsoft Excel.

	<i>Sayısal</i>	<i>Eşit Ağırlık</i>	<i>Sözel</i>
<i>Ales Puanı 2013</i>			

Yayınları/Tebliğleri/Sertifika/Ödülleri:-

Özel İlgi Alanları: Spor yapmak, kitap okumak, seyahat etmek.